

INNGANGUR

Ágætu nemendur, foreldrar/forráðamenn og aðrir lesendur.

Vísir er skólanámskrá grunnskóladeildar Öxarfjarðarskóla, sem er samrekin leik- og grunnskóli, og út koma bæði Litli-Vísir og Stóri-Vísir. Þar sem námskráin fer nú eingöngu á heimasíðu skólans er þetta að miklu leyti samofið plagg. Í Stóra-Vísi er fyrst og fremst almennur hluti skólanámskrárinnar. Í Litla-Vísi er hverri námsgrein hins vegar gerð skil. Skólanámskrá þarfnast sífelldrar endurskoðunar og hún tekur því einhverjum breytingum frá ári til árs. Námskrá leikskóladeilda er á vef skólans en er einnig að eihverju leyti samofin Stóra-Vísi.

Stóri-Vísir kom upphaflega út í ritstjórn Péturs Þorsteinssonar og er að okkar mati samofinn námskránni og fylgir ritstjórapistill hans námskránni áfram með hans leyfi.

Aðalmarkmið skólanámskrár er að gefa ljósa mynd af þeim starfsháttum, áherslum og stefnum sem endurspeglast í skólastarfinu. Auk þess er þar töluvert af hagnýtum upplýsingum sem þægilegt er að hafa aðgengilegar á einum stað. Slíkar upplýsingar geta þó aldrei verið tæmandi og við munum halda áfram að senda fréttakorn um starf skólans beint til foreldra og á vef Öxarfjarðarskóla. Við viljum byggja upp gott samstarf og upplýsingastreymi milli heimila og skóla. Lykilatriði í góðu skólastarfi er góð samvinna foreldra, nemenda og starfsfólks skólans.

Við erum enn að byggja upp og þróa framsækið og heildstætt skólastarf með lengdri viðveru starfsfólks og nemenda og þar sem kennsla, heimanám og ýmis námskeið eru í samfellu. Við viljum leggja rækt við vellíðan nemenda og starfsfólks, sem er undirstaða ánægjulegs vinnustaðar. Við munum halda áfram að vinna að vistvænni hegðun og leggjum áherslu á að Öxarfjarðarskóli geri sér far um að nemendur kynni sé stórbrotna náttúru nærumhverfisins meðal annars í samstarfi við Björgunarsveitina Núpa. Unglingadeildarsamstarf Öxarfjarðarskóla og Björgunarsveitarinnar Núpa hefur vakið athygli enda frumkvöðlastarf þar á ferð. Skólaárið 2018-2019, átti sér stað sú nýbreytni að skákinni, þeirri fornu íþrótt og list var gert hátt undir höfði. Starfsfólk og nemendur hafa teft þvert á aldur. Einn kennaranna hratt þessu af stað og hefur þetta gefið góða raun og skapað annan kultúr í frímínútum. Við stefnum á að gefa nemendum kost á að takast á við þessa fornu íþrótt í vali skólaárið 2019-2020. Að gefa nemendum fjölbreytt val eflir félagsfærni og lífsleikni á mörgum sviðum.

Að lokum viljum við þakka foreldrum/forráðamönnum og öðrum velunnurum fyrir þá velvild sem þeir hafa sýnt starfi skólans og ítreka að dyr skólans standa ykkur ávallt opnar og við tökum fagnandi þeim gestum sem heimsækja okkur í skólann og svörum gjarnan þeim spurningum sem upp kunna að koma.

Með vinsemd og virðingu

Guðrún S. Kristjánsdóttir
Skólastjóri Öxarfjarðarskóla

EFNISYFIRLIT

INNGANGUR	1
EFNISYFIRLIT	2
Ritstjórapistill	4
Skóli - umhverfi - samfélag	6
Uppeldisstefnan – Jákvæður agi	7
Nemendur	9
Starfsmenn	10
Heimili og skóli	10
Agi og umgengni	11
Samskiptahættir	11
Starfsagi	11
Agabrot	11
Yfirsjónir	12
Ásetningsbrot	12
Skólareglur	12
Viðurlög við brotum á skólareglum Öxarfjarðarskóla	13
Samkennsla	14
Hlutverk umsjónarkennara	15
Samstarf kennara	15
Stuðnings- og sérkennsla	16
Reglubundin próf og skimanir:	17
Móttaka nýrra nemenda – Brúum bilið	18
Byrjendalæsi	18
Nemendur með annað móðurmál en íslensku	20
Námsmat	20
Innra mat	21
Forföll og leyfi	21
Símanúmer Öxarfjarðarskóla	21
Starfsfólk Öxarfjarðarskóla	21
Skólabílstjórar:	24
Reglur í skólabílum	24
Ófærð – afboðun skóla	24
Skólaráð Öxarfjarðarskóla	25
Nemendaverndarráð Öxarfjarðarskóla	25
Áfallaráð Öxarfjarðarskóla	25
Umhverfisráð Öxarfjarðarskóla	25
Félags- og tómstundastarf	25
Nefndir í unglingadeild	25
Leiklist og sviðsreynsla	25
Stóra upplestrarkeppnin	26
Félagsmál	26
Haustgleði	26
Umhverfisstefna	27
Frá umhverfisráði Öxarfjarðarskóla	27
Forvarnir	27
Vímuefnavarnir	27
Einelti og félagatengsl	28
Áföll	29
Tölvumál	29
Mötuneyti	30
Samstarfsaðilar	31

Fjölskylduráð.....	31
Skólaráð	31
Foreldrafélag Öxarfjarðarskóla	31
Félags- og skólaþjónusta Þingeyinga	32
Leikskóladeildir Öxarfjarðarskóla	32
Byggðasafn Norður-Þingeyinga	39
Heilsugæsla	39
Samtök fámennra skóla, SFS	41
Samstarf við Tónlistarskóla Húsavíkur.....	41
Atvinnuþema	41
Þemavika.....	41
Mat á skólastarfi 2019 - 2020.....	42
Hvers vegna sjálfsmat?	42
Ytra mat – Úttekt	43
Hvenær og hverjir?	43
Hver er tilgangurinn með sjálfsmati?.....	43
Val á matsaðferðum og matstækjum	43
Hugmyndir að umbótaverkefnum 2019-2020	43
Skerpa kennslufræðilegar áherslur	43
Skilgreina framtíðarsýn okkar á skólastarfið	44
Vinna að námsmatsstefnu skólans	44
Endurmenntunaráætlun 2019- 2020.....	44
Fámennir skólar - samkennsla.....	44
Gerð kennslu- og námsáætlana	44
Jákvæður agi.....	44
Nýsköpun og frumkvöðlastarf.....	44
Námsmat	44
Mat á skólastarfinu	45
Velliðan á vinnustað	45
Kennaranám/starfsmenntun	45
Skipulag námshópa	45
Inngangur.....	45
Almenn markmið	45

RITSTJÓRAPISTILL

*Hve feginn vildi ég enn fyrir yður brýna:
hvert einstakt líf, það biður um samhjálp þína.*

(Bertolt Brecht, þýð. H. K. Laxness)

Frjálslynd mannúðarstefna

Einstaklingurinn er grunneining samfélagsins. Einstaklingur setur mark á samfélag sitt með orðum sínum og gjörðum, en gjörðir annarra, leikreglur samfélagsins og tíðarandi, móta hann. Örlög hans eru órjúfanlega samofin örlögum annarra manna. Enginn er eyland.

Til að samfélag fái notið allra krafta sinna þarf hver einstaklingur að vera frjáls til orðs og æðis innan þeirra marka sem sömu réttindi annarra manna setja honum. Hann þarf að virða rétt annarra til að haga lífi sínu á annan veg en hann sjálfur kys. Hann þarf að vera reiðubúinn í sókn og vörn fyrir þau gildi sem hann telur réttlát og skynsamleg og hann þarf að vera reiðubúinn að endurskoða afstöðu sína ef hann reynist hafa á röngu að standa. Hann þarf að skilja að gagnrýni er forsenda umbóta og að rökræður og frjáls skoðanaskipti eru tæki til að bæta heiminn. Umburðarlyndi, réttlætiskennd og hreinskiptni eru höfuðdyggðir hins farsæla manns.

Bældir menn og undirgefnir eru ófærir um að móta samfélag sitt og þróa það á betri veg. Hæfileikar þeirra fara í súginn, sérkenni þeirra glatast og samfélagið verður snauðara og fábreyttara. Valdstjórn spillir einnig þeim sem ráða. Þeim verður tamt að sækja styrk sinn í formlegt vald stofnana og lagabálka fremur en rökræðu og samráð. Þeir telja gagnrýni jafngilda árás og umbótatillögur kalla þeir vantraust. Samfélag valdboðs og undirgefni er því allt í senn ófrjótt, óskilvirkt og ómennskt. Það er gróðrarstía spillingar og óheiðarleika. Hræðslugæði koma í stað siðferðilegrar afstöðu. Hlýðni í stað frumkvæðis. Undanbrögð í stað áhuga.

Heimur í hnotskurn

Skólinn er heimur í hnotskurn. Í tíu ár er hverju barni gert að búa í þessum heimi og sú mótun sem það fær í heimi skólans verður drjúgur hluti heimanmundar þess. Sé heimur skólans heimur valdboðs og undirgefni munu nemendur hans draga dóm af þeirri reynslu ævilangt. Skorti heim skólans gildismat um breytni er hætta á að þegna hans skorti siðferðileg viðmið þegar á reynir. Sé virðingarleysi fyrir náunganum og skeytingarleysi um samfélag manna og umhverfi látið viðgangast í heimi skólans kann það einnig að verða freistandi valkostur síðar í lífinu. Sama máli gegnir um hið góða. Einkennist heimur skólans af trausti og gagnkvæmri virðingu, umburðarlyndi, hreinskiptni og réttlætiskennd mun hann útskrifa siðferðilega ábyrga einstaklinga sem hafa til þess vilja og getu að bæta samfélag sitt og auðga það með framlagi sínu.

Tíminn

Auðvelt er að sannreyna að tiltekinn nemandi hafi sótt þær kennslustundir sem honum bar samkvæmt viðmiðunarreglum yfirvalda. Erfiðara er að sannprófa að hann hafi hlotið kennslu og námsefni við hæfi og erfiðast að fullyrða að hann hafi beint orku sinni og áhuga að þeim viðfangsefnum sem skólinn ætlaði honum að sinna. Öll þekkjum við einstaklinga sem fengu steina fyrir brauð alla sína skólagöngu og voru í raun í eins konar fangelsi skólaskyldunnar. Bandaríski félagsálfræðingurinn William Glasser segir reyndar í bók sinni Skóli án tapara, að einungis í skólum og fangelsum skipti sá tími sem varið er á staðnum meira máli en sú vinna sem innt er af hendi.

Þessi kenning Glassers vakti undirritaðan til umhugsunar um hlutverk tímans í skóla-
starfinu og mikilvægi þess að nemendur upplifi hann sem sína eign. Til þess þarf nem-
andinn að hafa ráðstöfunarrétt yfir tíma sínum, að minnsta kosti að hluta. Hann þarf að
finna, að með skipulögðum vinnubrögðum getur hann í senn uppfyllt kröfur skólans um
afköst og verklag og jafnframt skapað sér frjálsan tíma sem hann hefur fullt vald til að
ráðstafa í samræmi við eigin áhugamál. Með þessu móti falla skyldur og réttindi í einn
farveg þegar vel tekst til. Skyldustörf og áhugamál, vinna og leikur verða merkingarbær
heild og nemandinn lærir að stjórna lífi sínu og tíma í stað þess að vera meira eða minna
naudugur þolandi skylduvistar í skóla. Undirritaður leyfir sér að fullyrða að ekkert eitt ráð
sé betri vörn gegn skólaleiða og þeirri uppreisnarþörf sem af honum leiðir.

Hugmyndalegt samhengi

Skólasýn og agastefna Öxarfjarðarskóla á rætur í mannskilningi og samfélagshugsjónum
frjálslyndra heimspekinga á borð við John Stuart Mill, Karl R. Popper og John Rawls,
uppeldisspekinga á borð við John Dewey og Mariu Montessori, félagsálfræðinga á borð
við William Glasser, Thomas Gordon og Dianne Gossen og gagnrýninna hugsuða á borð
við John Holt, Nils Christie og Jock Young. Þá sækir Öxarfjarðarskóli hugmyndir til
þeirrar hreyfingar í menntamálum sem kennd er við opna skóla og opnar skólastofur og
rekja má til Bretlands, Bandaríkjanna og síðast en ekki síst til íslenskra skóla sem margir
hverjir hafa tileinkað sér hugmyndafræði opna skólans.

Um Stóra-Vísi

Á sínum tíma, 13. og 14. mars 2003 heimsóttu starfsmenn Öxarfjarðarskóla Hallorms-
staðaskóla og nutu fráberrar gestrisni skólastjórna, annarra starfsmanna og nemenda.

Ég er sannfærður um að hópurinn okkar hafði ómetanlegt gagn af heimsókninni að
Hallormsstað og gæti rökstutt það á ýmsa vegu. Læt nægja að nefna þá bjargföstu trú
mína að frábær verk valdi óafturkræfum breytingum á þeim er þeirra njóta. Gildir þá einu
hvort um er að ræða listilegan smíðisgrip, leiksýningu, ljóð, mynd eða framúrskarandi
skóla. Menn ganga ríkari frá listaverkinu, betri menn og menntaðri. Mælikvarðar hafa
breyst, viðmið hækkað. Skólastarfið á Hallormsstað er verk af þessum gæðaflokki og það
lét ekkert okkar ósnortið.

Ég nefni þetta hér til að þakka Sif Vígþórsdóttur skólastjóra á Hallormsstað og samstarfs-
fólki hennar fyrir það einstaka örlæti að heimila okkur að nota og misnota Skólanámskrá
Hallormsstaðaskóla að vild við frágang Litla-Vísis. Efnisþættir og efnistöð í Litla-Vísi eru
að verulegu leyti sniðin eftir henni. Ég færi henni okkar bestu þakkir fyrir ómetanlega
aðstoð.

Starfsmönnum Öxarfjarðarskóla þakka ég ánægjulegt samstarf við gerð Stóra-Vísis. Við
höfum rætt textann ítarlega á starfsmannafundum og lagt okkur fram um að gera hann
sem best úr garði. Ágallar á verkinu skrifast algjörlega á minn reikning.

Pétur Þorsteinsson

SKÓLASTEFNA ÖXARFJARÐARSKÓLA

Lögum samkvæmt er hlutverk grunnskólans að búa nemendur undir líf í lýðræðisþjóðfélagi sem er í sífelldri þróun. Öxarfjarðarskóli telur að það verði best gert með því að veita hverju barni færi á að rækta sérkenni sín og hæfileika, taka ábyrgð á eigin breytni og hlutdeild í mótun skólasamfélagsins. Hvert barn þarf að skynja að framlag þess skiptir máli fyrir þróun samfélagsins; að breytni þess hefur áhrif á líðan annarra og að velferð þess er órjúfanlega samofin velferð þeirra. Ræktun einstaklingseðlis og samlíðan með náunganum eru ekki andstæður heldur tvær hliðar á sama peningi. Lýðræðisþjóðfélag í sífelldri þróun þarf þetta tvennt.

Skóli - umhverfi - samfélag

Grunnskólinn er órjúfanlegur hluti þess samfélags sem hann þjónar. Hvorugt þrífst án hins. Góður skóli er ein styrkasta stöðin í framsýnu byggðarlagi. Hann þarf í senn að koma nemendum til fyllsta þroska og efla og auðga menningarlegt umhverfi þeirra.

Starfsfólk Öxarfjarðarskóla vill skapa heildstæðan skóla þar sem kennsla, nám, heimanám og frístundir eru í samfellu. Við viljum tengja starf skólans við stórbrotna náttúru svæðisins, atvinnu og lífshætti íbúanna og fyrri reynslu nemenda. Við viljum hlúa að rótum samfélagsins og kenna nemendum að meta uppruna sinn og umhverfi að verðleikum. Starfið í skólanum á að nýta sér kosti, sérstöðu og séreinkenni byggðarlagsins og stuðla að frekari þróun og uppbyggingu þess.

Öxarfjarðarskóli er fámennur skóli og þess vegna er tveimur til fjórum árgöngum skipað saman í námshóp. Fámennið auðveldar okkur að þekkja stöðu hvers nemanda og mæta sérkennum hans og sérþörfum. Starfsfólk skólans vill nýta kosti samkennslunnar og hyggst afla sér frekari þekkingar á því sviði, til dæmis með auknu samstarfi við Samtök fámennra skóla og einstaka skóla, svipaðrar gerðar, sem náð hafa framúrskarandi árangri.

Í Öxarfjarðarskóla er stefnt að því að nota fjölbreyttar kennsluáðferðir. Lengd viðvera, sveigjanlegur vinnutími, valkerfi og vinnusamningar, einstaklingskennsla, hópvinna, samvinnunám og margt fleira eru hugtök sem einkenna skólastarfið. Kennsluáðferðir henta nemendum, aldurshópum og námsgreinum misvel og vill skólinn koma til móts við mismunandi þarfir með fjölbreyttum vinnuáðferðum. Það er stefna skólans að kenna nemendum notadrjúg vinnubrögð. Leggja ber áherslu á að nemendur kynnist mismunandi vinnuáðferðum, þannig að þeir geti gert sér grein fyrir því hvaða leið hentar þeim hverju sinni. Þótt vissulega sé mikilvægt að nemandinn tileinki sér þau þekkingaratriði sem til er ætlast, telja kennarar skólans ekki síður mikilvægt að nemendur læri vinnubrögð sem nýtast þeim í flóknu samfélagi nútímans og auðvelda frekara nám.

Stefnum á að auka iðn-, verk- og tæknimennt

Nýsköpunarverkefninu Cristal er nú lokið. Starfsmaður Öxarfjarðarskóla fór á viku námskeið sem haldið var á Sauðárkróki í ágúst 2016 auk þess að fara út til Ítalíu, í tengslum við verkefnið, með hópnum í mars 2017. Verkefnið er unnið í samstarfi við Þekkingarnet Þingeyinga. Við stefndum á að byrja með þetta verkefni með nemendum skólaárið 2016-17 og var það gert en þarf að gera betur. Stefnum á að skólinn eignist stafrænan þrívíddarprentara fyrir skólaárið 2019-2020 og er búið að panta þann búnað. Þann 7. september 2018 var starfsdagur og ráðstefna vegna nýsköpunarverkefnisins Christal. Ráðstefnan var á Húsavík.

Stefnt er á að efla iðn-, verk- og tæknimennt m.a í samvinnu við Þekkingarnet Þingeyinga. Í samstarfi við Atvinnuþróunarfélag Þingeyinga fékk Þekkingarnetið styrk frá Eyþingi til að skoða hvernig hægt er að efla tæknimennt í Þingeyjarsýslum með kaupum á snjallvagni. Gefst Öxarfjarðarskóla kostur á að taka þátt í þessu verkefni.

Uppeldisstefnan – Jákvæður agi

Samkvæmt Aðalnámskrá grunnskóla eiga allir skólar að fylgja ákveðinni uppeldisstefnu. Í starfi okkar leggjum við til grundvallar uppeldisstefnu sem nefnist Jákvæður agi (e. Positive Discipline). Stefnan byggir á sjálfsstjórnarkenningum, sem fela það í sér að horft er á orsakir hegðunar fremur en að reyna að breyta hegðuninni með umbun og refsingu eins og lengi hefur tíðkast með ýmsum atferlismótunarkerfum sem hafa verið ráðandi í skólakerfinu um langan tíma. Jákvæður agi gengur út á það að móta skólabrag sem einkennist af umhyggju og byggist á gagnkvæmri virðingu, reisu, vinsemd og festu.

Jákvæður agi kennir félagsfærni og lífsleikni

- Meginreglur Jákvæðs aga hjálpa til við að byggja samband væntumþykju og virðingar og þær auðvelda að finna lausnir til frambúðar.
- Jákvæður agi byggir á kennslu, skilningi, hvatningu og samskiptum.

Börn verða ábyrgðarfull ef þau fá tækifæri til að þroska félagsfærni sína í gegnum lífsleikni í andrúmslofti virðingar, góðvildar og festu. Jákvæður agi byggir á því að börn þroski og efli með sér færni í að finna lausnir og setja sér mörk í samvinnu við fullorðna. Líðan annarra og að velferð þess er órjúfanlega samofin velferð þeirra.

Sáttmáli

Skólasáttmálinn er listi yfir setningar um lífsgildi sem hópurinn hefur trú á að séu mikilvægar. Setningarnar/gildin koma frá einstaklingunum í hópnum og samningurinn segir til um hvernig meðlimir hópsins hafa samþykkt að hegða sér hver gagnvart öðrum. Um er að ræða þrenns konar samninga/sáttmála.

- Starfsfólk gerir samning um félagsleg samskipti sín.
- Hver námshópur gerir samning með umsjónarkennara.
- Skólinn sem heild hefur samning sem allir eru sammála um.

Sáttmálar Öxarfjarðarskóla:

Starfsmannasáttmáli

Við ætlum að hafa í heiðri eftirfarandi gildi: Gagnkvæma virðingu, heiðarleika, trúnað, fagmennsku, hlýlegt viðmót og festu. Við ætlum að vera gott fordæmi fyrir nemendum þegar kemur að jafnrétti og lýðræði.

1. **Gagnkvæm virðing:** Við komum fram við hvert annað af virðingu, eins og við viljum að aðrir komi fram við okkur. Tölum um hvert annað af virðingu.
2. **Heiðarleiki:** Við komum fram við hvert annað af einlægni. Verum heiðarleg hvert við annað.
3. **Fagmennska:** Við vinnum af fagmennsku okkar störf. Sú þekking sem til er í hópnum kemur öllum til góða.
4. **Hlýlegt viðmót og kurteisi:** Temjum okkur hlýlegt viðmót og kurteisi því það eykur vellíðan okkar allra.
5. **Festa:** Við reynum að skapa öruggan og ákveðinn ramma í kringum skólastarfið. Í samskiptum við nemendur, hvert annað og starfið. Við umgöngumst nemendur af hlýju og festu.
6. **Jafnrétti og lýðræði:** Við umgöngumst hvert annað á jafningjagrundvelli og með hag og óskir allra starfsmanna að leiðarljósi. Forðumst hroka og yfirlæti.
7. **Trúnaður:** Við sýnum hvert öðru fyllsta trúnað svo og nemendum og fjölskyldum þeirra.
8. **Samviskusemi:** Mætum samviskulega og sýnum heilindi og sinnum starfinu af alúð.

Sáttmáli 8. – 10. bekkjar

1. Við sýnum hvert öðru virðingu og tillitssemi.
2. Við virðum það sem aðrir eiga.
3. Tímar eru til að læra.
4. Við sýnum frumkvæði þegar við skiljum eitthvað ekki eða missum af tímum.
5. Stofan er ekki fataskápur, ekki íþróttasalur og ekki ruslafata. Þar er samt ruslafata sem við hendum í.
6. Við viljum að kennarar séu sanngjarnir og leggi sig fram um að hafa kennsluna eins skemmtilega og fjölbreytta og hægt er.

Sáttmáli 4. – 7. bekkjar

1. Að koma fram við aðra eins og þú vilt að aðrir komi fram við þig.
2. Vera kurteis.
3. Vera stundvís.
4. Að ganga vel um.
5. Að leyfa öllum að vera með.

Sáttmáli 1. – 3. bekkjar

1. Vera góð hvert við annað.
2. Læra vel.
3. Hjálpa hvert öðru.
4. Bera virðingu hvert fyrir öðru.
5. Virða eigur annarra.

**Allir eru vinir hér
og eiga góðar stundir.
Og allir vilja leika sér
út um grænar grundir.**

Nemendur

Í Öxarfjarðarskóla er nemandinn settur í öndvegi í skólastarfinu; menntun hans, alhliða þroski og líðan. Skólanum ber að örva nemendur til sjálfstæðrar hugsunar, rækta með þeim víðsýni og umburðarlyndi og styrkja á alla lund forsendur þeirra til að bæta umhverfi sitt. Skólinn á að opna augu nemenda fyrir mikilvægi menntunar og nauðsyn þess að miðla reynslu og þekkingu manna á meðal. Skólanum ber að rækta fegurðarskyn nemenda og hvetja þá til að njóta góðra listaverka, bókmennta, tónlistar og myndverka, með opnum huga.

Í skólanum er lögð áhersla á að nemendur læri mikið og að þeim líði vel. Líðan og námsframvinda eru órjúfanlega tengd. Ef nemanda líður illa vill skólinn bæta úr því með skjótum hætti. Nemendur þurfa að tileinka sér bóklega og verklega þekkingu og tækni, en ekki síður að temja sér farsæl samskipti við fólk; fólk á ýmsum aldri, af ólíkum uppruna, gætt mismunandi hæfileikum, af báðum kynjum, fatlað og ófatlað. Jákvæð og uppbyggileg samskipti við ólíka einstaklinga stuðla að góðri líðan og auknum þroska, víðsýni og umburðarlyndi.

Í Öxarfjarðarskóla leggjum við mikla áherslu á að með auknum aldri og þroska axli nemendur sívaxandi ábyrgð á eigin námi undir leiðsögn kennara sinna. Við teljum mikilvægt að nemendur temji sér að skipuleggja viðfangsefni sín og vinnutíma innan þess ramma sem lög og reglugerðir setja skólanum. Við teljum að verklag af þessu tagi og það viðhorf til náms sem það byggir á sé afar mikilvægt veganesti fyrir nemendur okkar þegar þeir hefja nám í framhaldsskóla, fjarri heimilum sínum, að loknu grunnskólaprófi. Nemandinn þarf að hafa svigrúm til að rækta áhugamál sín og sérgáfur. Hann þarf einnig að hafa tíma til að leika sér með skólafélögunum, enda er leikurinn eðlileg námsleið barna og nauðsynleg þjálfun í mannlegum samskiptum og kemur lengd viðvera í Öxarfjarðarskóla til móts við þessar þarfir.

Starfsmenn

Starfsfólk skólans mótar skólaandann öðrum fremur með breytni sinni og framgöngu. Það greinir rétt frá röngu með fordæmi sínu og viðbrögðum. Starfsfólk Öxarfjarðarskóla leitast við að búa nemendum sáttfúsan og réttlátan heim þau tíu ár sem velferð þeirra er í þess höndum að hluta. **Starfsfólkinu ber að sýna nemendum fyllstu virðingu og ætlast til þess að nemendur sýni því og öllum öðrum sambærilega virðingu, þar með talið sjálfum sér.**

Starfsfólk Öxarfjarðarskóla treystir því að nemendur kjósi að breyta rétt fremur en rangt, vegna þess að að þeir telji að annað sé ósamboðið virðingu sinni, en ekki sakir ótta við hegningu eða viðurlög. Það samrýmist Uppeldisstefnunni Jákvæðum aga. Þetta viðhorf leggur starfsfólki Öxarfjarðarskóla jafnframt þá skyldu á herðar að leggja sanngjarnt mat á breytni nemenda og láta skoðun sína í ljós. Það fagnar góðum verkum þeirra og ljúfmannlegri framkomu en sýnir andúð sína á meinstríðni, ruddaskap, frekju, hyskni og skemmdarfýsn, verði slíks vart. Umfram allt ber starfsfólkinu að hlúa að vinsemd, glaðværd og hjálpssemi hvenær sem færi gefst. Það er ófrávikjanleg stefna skólans að nemendur geti treyst starfsfólkinu og leitað til þess þegar þeir þurfa á því að halda. Starfsfólk skólans er bundið fyllsta trúnaði um hvaðeina sem nemendur treysta því fyrir og sem það verður áskynja í starfi sínu. Þó ber að hafa í huga, að samkvæmt Barnaverndarlögum gengur tilkynningarskylda þeirra sem afskipti hafa af börnum framar þagnarskyldu ef ætla má að velferð barns eða heilsu sé veruleg hætta búin.

Starfsfólki Öxarfjarðarskóla ber að hugleiða stöðu hvers barns sérstaklega og leiðbeina því um þau atriði er betur mega fara með hliðsjón af stöðu þess og getu. Það gildir jafnt um félagslega stöðu þess í skólasamfélaginu og stöðu þess í námi. Líta ber á einstaklinginn í heild sinni og minnst þess að öryggi og vellíðan á vinnustað er forsenda góðra vinnubragða. Starfsfólki Öxarfjarðarskóla ber að gera miklar kröfur til hvers nemanda, en sníða jafnframt kröfurnar að þroska og getu hvers og eins.

Gagnkvæmt traust og virðing allra sem í skólanum starfa tryggir glaðan og frjálsgan skólaanda og hvetur nemendur og starfsmenn til að leggja sig fram í störfum sínum.

Heimili og skóli

Til að tryggja farsælt nám og góða líðan hvers nemenda telur skólinn afar mikilvægt að eiga gott samstarf við heimili hans. Foreldrar þekkja börn sín betur en nokkur annar og eru í raun sérfræðingar í málum þeirra. Þeir gæta réttinda barna sinna í hvívetna og tala máli þeirra þegar þess gerist þörf. Starfsfólk Öxarfjarðarskóla heitir því að taka ábendingum foreldra og nemenda um hvaðeina sem betur má fara með fullri vinsemd og í fullri alvöru. Hagsmunir barnsins eru sameiginlegt leiðarhnoða foreldra þess og starfsmanna skólans og í sameiningu móta þeir það umhverfi og þær leiðir sem því eru fyrir bestu. Heimili og skóli eru bandamenn og milli þeirra verður að ríkja óskorað traust.

Foreldrar eru ævinlega áfúsugestir í skólanum og það er mikilvægt að þeir hafi samband við kennara og skólastjórnendur hvenær sem þeir telja þess þörf eða spurningar vakna. Við heitum jafnframt á foreldra að taka ábendingum skólans vel og hlúa að jákvæðu viðhorfi barna sinna til skólans, starfsmanna hans, skólafélaga og eigin náms. Takist okkur að fella þekkingu og reynslu foreldra og starfsfólks í einn farveg, sköpum við í sameiningu góðan skóla þar sem börn okkar og unglingar komast til farsæls þroska, sjálfum sér og samfélaginu til hagsbóta.

AGI OG UMGENGNI

Samskiptahættir

Skólareglur og viðhorf til aga í Öxarfjarðarskóla mótast af þeim mannskilningi sem lýst er í skólastefnunni hér að framan. Starfsfólk Öxarfjarðarskóla treystir nemendum til góðra verka, jafnt í námi sem leik, og það leitast við að búa nemendum frjóan og farsælan vinnustað. Vinnustað, þar sem starfsmenn og eldri nemendur eru fyrirmynd yngri barna í öllu sem varðar ástundun, breytni og umgengni. Vinnustað, þar sem verk eru metin af sanngirni, góð og slæm, **og einstaklingseinkenni og sérþarfir njóta réttlætis**. Vinnustað, þar sem vinnugleði, samviskusemi og starfsmetnaður ríkja. Vinnustað, þar sem ríkir kyrrð og friður en góðlátlegt skvaldur, söngur eða hlátur á lágu nótunum berst úr hverju horni í frítímum. Engar illdeilur eða meinstríðni. Engin slagsmál. Enginn ruddaskapur eða frekja. Engar óþarfar tilskipanir. Engar óþarfar reglur. Hvergi skammarkrókur, enginn refsivöndur. Starfsfólk Öxarfjarðarskóla kys að líta á skólann sem gróðurhús fremur en verksmiðju og aðferðir við agastjórnun eru óaðskiljanlegur hluti þess uppeldisstarfs sem þar fer fram.

Skólinn getur því aðeins uppfyllt þessa **skólasýn** að allir sem að honum koma, börn jafnt sem fullorðnir, virði sameiginleg lífsgildi af frjálsum vilja og leitist við að lifa eftir þeim. Þessi lífsgildi má draga saman og kalla þau bestu mannasiði að viðbætti gullnu reglunni; að koma jafnan fram við náunga þinn eins og þú kysst að hann komi fram við þig. Takist að rófesta þessi lífsgildi í hjarta hvers og eins þarf skólinn tæpast aðrar reglur.

Þeir samskipta- og umgengnishættir sem lýst er hér að ofan verða ekki til af sjálfu sér. Til þess verða allir starfsmenn að sameinast um verklag og viðbrögð við ósiðum á borð við áflog og ertni í frímínútum eða hlaup og gauragang í skólahúsinu, svo dæmi séu nefnd. Mikilvægt er að hafa í huga að skólatíminn er samfelldur, þó svo hann skiptist í kennslustundir og frímínútur, og að sömu umgengnisreglur gilda allan skólatímann. Það er sameiginlegt hlutverk allra starfsmanna að fylgja eftir reglum um bestu hegðun allan skólatímann og skapa aðstæður sem gera slíka hegðun eðlilega, sjálfsagða og eftirsóknarverða. Hafa ber hugfast, að það er auðveldara að breyta aðstæðum og umhverfi barna heldur en börnunum sjálfum, sem og að hegðun og framkoma barna ræðst að verulegu leyti af þeim aðstæðum sem við sköpum þeim.

Nemendur hafa oft mikla þörf fyrir að ræða sín hjartans mál við fullorðna. Starfsfólkið þarf þá að gefa sér tíma til að ræða við þá á jákvæðan hátt og sýna þeim og áhugamálum þeirra umhyggju og athygli. Ekkert erindi er svo smávægilegt að ekki þurfi að sinna því.

Starfsagi

Eins og fram kemur í skólastefnunni er það stefna Öxarfjarðarskóla að nemendur axli vaxandi ábyrgð á eigin námi eftir því sem þroski þeirra og geta vex. Kennararnir, og þá einkum umsjónarkennarar hvers einstaklings eða námshóps, hafa að sjálfsögðu verkstjórnina á sinni hendi og þeim ber að sjá til þess að nemendur ræki skyldur sínar hvað námið varðar og að námsframvinda sé með eðlilegum hætti, að teknu tilliti til aldurs, þroska og getu hvers nemanda. Það skiptir máli að nemandinn finni að til hans eru gerðar sanngjarnar kröfur og að verk hans eru tekin alvarlega.

Agabrot

Allir menn eru skeikulir og ævi þeirra vörðuð mistökum. Flestum smávægilegum, öðrum þungbærari og jafnvel óbætanlegum. Mistök eru því aðeins lærdómsrík að okkur takist að draga af þeim skynsamlegar ályktanir um okkur sjálf og afleiðingar gjörða okkar. Fyrsta stigið er að viðurkenna feimulaust fyrir sjálfum sér og jafnvel öðrum að mistök hafi átt

sér stað. Annað stigið er að bæta fyrir mistökin eftir föngum. Þriðja stigið er að draga af þeim lærdóma um næsta skref. Verða betri og ábyrgari maður.

Yfirsjónir

Yfirsjónir barna eru yfirleitt mistök; óhöpp eða fljótræðisverk, fremur en ásetningsbrot. Mikilvægt er að gera skýran mun á þessu tvennu. Óhöpp og fljótræðisverk ber að nýta til að dýpka skilning nemenda á eigin viðbrögðum og annarra og til umræðna innan nemendahópsins. Leitast ber við að gera árekstra og óhöpp að leiðarsteinum á þroska-braut síðvits og félagshæfni í stað þess að ala á sektarkennd og undanbrögðum. Umfram allt ber að fordást vítahring yfirsjóna og fordæmingar; að festa nokkurt barn í hlutverki syndasels sem allir reikna með að hagi sér ósæmilega. Smátt og smátt lærast þau sannindi að einstaklingurinn getur einungis breytt sjálfum sér til hins betra, en jafnframt að með því vísar hann samferðamönnum sínum og samfélaginu öllu á færa leið.

Í raun skipta upptök að árekstri og bakgrunnur hans afar litlu máli og verðskulda yfirleitt enga rekistefnu. Þess í stað er vert að skoða gjörðir einstakra þátttakenda; hvernig þeir brugðust við og unnu úr tilteknu vandamáli og hvað hefði mátt leysa með öðrum og farsælli hætti. Þá er nauðsynlegt að skoða atburðinn í ljósi þeirra megingilda sem við kjósum að hafa í heiðri fremur en að einblína á smávægilegar reglur. Stundum hentar best að ræða málin einslega við þá sem í hlut eiga. Í öðrum tilfellum henta umræður í stærri hópum betur, jafnvel með þátttöku allra nemenda. Oft gefst vel að fá nemendum sjálfum það verkefni að finna lausn á aðsteðjandi vandamáli og semja sín á milli um sanngjarnar leikreglur. Til að úrvinnsla af þessu tagi beri árangur þurfa nemendur að temja sér að gangast við og segja frá mistökum sínum og óhöppum, óttalausir við skammir og yfirheyrslur, og vera jafnframt reiðubúnir að ræða þau af yfirvegun. Dagurinn í dag er senn að baki, með mistökum sínum. Það er morgundagurinn sem skiptir máli og allir dagar framtíðarinnar. Markviss úrvinnsla eins og hér hefur verið lýst byggir upp innri aga, þann aga sem best heldur þegar enginn sér til og reynst getur farsælt veganesti til æviloka og er í anda okkar skólastefni, **Jákvæðs aga**.

Ásetningsbrot

Yfirveguð brot gegn megingildum skólasamfélagsins, brot á borð við ofbeldi, einelti, spellvirki og viðvarandi röskun á almannafriði, kalla hins vegar á tafarlaus viðurlög, andstætt yfirsjónum sem lýst hefur verið og sem nýttar eru til að rækta innri aga og ábyrgðartilfinningu. Úrskurðarvaldið liggur að sjálfsögðu hjá hinum fullorðnu og nemendum ber að hlíta því, að virtum andmælarétti. Viðurlög og refsingar eru ill nauðsyn sem beita verður af sparsæmi. Þær eru nauðvörn skólasamfélagsins en ónothæft tæki til mann-ræktar.

Skólareglur

- Verum tillitsöm og virðum hvert annað
- Hjálpumst að við að skapa öruggt umhverfi í skólanum
- Nýtum tímann okkar vel og virðum vinnufrið í kennslustundum
- Verum ávallt stundvís í kennslustundir og skólabíl.
- Göngum vel um eitur skólans og annarra.
- Öll notkun tóbaks og hvers kyns vímuefna er stranglega bönnuð í skólanum, í nágrenni hans og í ferðum á vegum skólans.
- Stafrænir/GSM símar eru hvorki leyfðir í skólanum né í íþróttahúsi.
- Hvers kyns hluti, s.s eldfæri og hnífa sem beita má sem vopnum, er bannað að koma með í skólann.

Viðurlög við brotum á skólareglum Öxarfjarðarskóla

Markmið agastjórnunar er að byggja nemendur upp en alls ekki að niðurlægja þá eða brennimerkja. Brjótí nemandi gegn reglum skólans skal ávallt lögð áhersla á að leita leiða sem bæta hegðun hans og líðan. Viðurlög verða að hæfa brotinu og taka mið af aðstæðum hvers nemanda fyrir sig. Aldrei má beita harðari úrræðum en nauðsynlegt er, samanber meðalhófsreglu íslensks réttarfars, og ævinlega ber að virða réttindi barnsins eins og þeim er lýst í íslenskum lögum og alþjóðlegum sáttmálum. Þá skal þess jafnan gætt að leita samstarfs við foreldra eða forráðamenn nemandans og gæta andmælaréttar þeirra sem málið varðar.

- Nemendur eru ábyrgir fyrir því tjóni sem þeir kunna að valda á eignum skólans, starfsfólks eða skólafélaga sinna. Týni nemandi námsgögnum sem skólinn lánar honum eða valdi á þeim óeðlilegum skemmdum skal viðkomandi bæta tjónið.
- Brjótí nemandi af sér, skal umsjónarkennari, skólastjóri, aðstoðarskólastjóri eða sérfróður ráðgjafi ræða við nemandann um hegðun hans til þess að nemandi geri sér grein fyrir eðli brotsins og afleiðingum þess.
- Gerist nemandi sekur um mjög alvarlegt brot á skólareglum eða landslögum, hvar sem hann er staddur á vegum skólans, er skólanum heimilt að senda hann heim á kostnað forráðamanna sinna.
- Ef nemandi lætur sér ekki segjast, þrátt fyrir undangengnar viðvaranir og áminningar, er heimilt að vísa honum úr kennslu og láta hann fást við önnur verkefni það sem eftir lifir skóladags. Við beitingu slíkra viðurlaga skal tryggt að nemandi sé í umsjá starfsmanns á vegum skólans. Komi til brottvísunar sækir nemandinn ekki kennslustund hjá viðkomandi kennara fyrr en að afloknu viðtali. Umsjónarkennara skal gerð grein fyrir agabroti nemandans og skal hann láta forráðamann nemandans vita.
- Ef nemandi gerist sekur um mjög alvarleg eða síendurtekin brot á skólareglum er heimilt að vísa honum tímabundið úr skóla meðan leitað er lausna í málum hans. Tilkynna ber forráðamönnum og skólanefnd tafarlaust um ákvörðun skólayfirvalda. Takist skólastjóra ekki að leysa vanda nemanda innan skóla á viku vísar hann málinu til skólanefndar. Skólanefnd tekur málið til úrlausnar, útvegar nemandanum tafarlaust viðeigandi kennsluúrræði og beitir sér fyrir úrbótum í samráði við alla aðila málsins. Skólanefnd ber ábyrgð á að innan þriggja vikna frá brottvísun hafi nemandi verið tryggð skólavist. Takist enn ekki að leysa málið getur hvor aðili, forráðamenn eða skólanefnd/fjölskylduráð, vísað ágreiningi til úrlausnar og úrskurðar menntamálaráðuneytisins.

Starfsmönnum skóla er óheimilt að neyta aflsmunar nema nauðsyn krefji til að stöðva ofbeldi eða koma í veg fyrir að nemandi valdi sjálfum sér eða öðrum skaða eða eignatjóni. Í tilvikum sem þessum skal ávallt greina forráðamönnum tafarlaust frá málavöxtum.

SKIPULAG NÁMS OG KENNSLU

Samkennsla

Öxarfjarðarskóli er fámennur skóli, en það merkir í raun að þar er tveimur eða fleiri árgöngum kennt saman í námshópi. Það fyrirkomulag er gjarnan kallað samkennsla og á sér langa sögu hér á landi sem og annars staðar. Í farskólunum gömlu voru til dæmis nemendur á ýmsum aldri saman í kennslu. Með auknu þéttbýli og fólksfjölda þótti hagræði að því að hafa alla nemendur í námshópi á sama aldri. Með því móti gat kennarinn kennt öllum það sama í einu.

Samkennsla krefst annarra vinnubragða, öðruvísi skipulagningar og að nokkru leyti annars námsefnis en árgangakennsla. Samkennsla kallar á einstaklingskennslu fremur en hópkenndu, þar sem nemendur í hverri kennslustund eru á ólíkum aldri og gjarnan að fást við mismunandi viðfangsefni. Bein samskipti kennara og nemenda eru meiri en í venjulegri árgangakennslu. Það auðveldar kennaranum að hafa góða yfirsýn yfir getu hvers nemanda og stöðu hans í glímunni við námsefnið. Kennarinn getur veitt hverjum nemanda athygli og komið til móts við hann þar sem hann er staddur. Kennari í samkennsluhópi verður ævinlega að hafa í huga hinn mikla þroskamun einstaklinga innan hópsins og sníða verkefnaval að einstaklingunum fremur en hópnum í heild. Einstaklingskennsla, hinn augljósi þroskamunur innan hópsins og færir nemendur í samkennsluhópi gera kennaranum auðveldara um vik að sinna vel þeim einstaklingum sem eiga í einhvers konar námserfiðleikum.

Í aldursblönduðum samkennsluhópi gefst eldri nemendum færi á að liðsinna þeim sem yngri eru eða skemmra á veg komnir í námi. Stuðningur eldri nemenda og tveggja kennara kerfi í kennslustundum eykur til muna líkurnar á því að hver nemandi njóti þeirrar tilsagnar er honum hentar.

Grundvöllur að árangursríku starfi kennara er skipulag og áætlanagerð sem hentar þeirri skólasýn sem skólinn markar sér. Það á ekki síst við um þá sem kenna í aldursblönduðum námshópum. Að hausti þarf kennarinn að skipuleggja komandi skólaár og helst sú vinna að sjálfsögðu í hendur við skólanámskrágerð. Kennarinn verður að ígrunda rækilega hvaða námsefni er unnt að taka fyrir með öllum nemendum hópsins og hvað bundið er við ákveðna árganga eða einstaklinga. Hluta kennslunnar verður jafnvel að skipuleggja langt fram í tímann, til dæmis kennslu í lesgreinum. Markvissari áætlanagerð er eitt af forgangsverkefnum Öxarfjarðarskóla.

Eins og komið hefur fram er samkennsla einkum stunduð í fámennum skólum á Íslandi. Þar eru möguleikar til sveigjanlegra starfshátta miklir, auk þess sem aldursblöndunin krefst sveigjanleika innan skólastofunnar. Öxarfjarðarskóli hyggst þróa starfshætti sína með þeim hætti að kostir fámennis og samkennslu nýtist sem best. Vegna smæðar skólans hafa kennarar góða yfirsýn yfir starf sitt og skólastarfið í heild. Auðvelt er að sveigja stundaskrána, ef þess gerist þörf, vegna þess að kennarinn þarf ekki að ráðfæra sig við eða taka tillit til nema eins eða tveggja annarra kennara. Þetta skapar góð skilyrði til þróunarstarfs og sveigjanlegra starfshátta.

Einstaklingskennsla, sjálfstæð vinnubrögð, nán tengsl við heimili, aldursblöndun námsþópa og fleiri slík hugtök hafa oft heyrst í nýbreytnistarfi undanfarinna áratuga. Þau eiga sér rætur í fámennu samkennsluskólunum. Það sýnir gleggst þann sveigjanleika og þá möguleika sem þeir bjóða upp á. Það er svo undir starfsliði og aðstandendum hvers skóla komið hvernig þessir möguleikar eru nýttir.

Hlutverk umsjónarkennara

Umsjónarkennari hefur öðrum fremur yfirsýn yfir námsframvindu þeirra nemenda sem hann hefur í sinni umsjá. Hann fylgist einnig með þroska þeirra og líðan í skólanum. Hann lætur sig varða samskipti meðal nemenda og leitast við að skapa góðan bekkjaranda, réttlátar vinnu- og umgengnisreglur og hvetjandi námsumhverfi. Hann ráðleggur nemandanum hvernig best sé fyrir hann að haga vinnu sinni og hjálpar honum við lausn persónulegra mála. Umsjónarkennarar fá upplýsingar um ástundun, hegðun og umgengni frá öðrum starfsmönnum skólans.

Í efstu bekkjum skólans, 8.-10. bekk, er kennslan greinaskiptari en í neðri bekkjunum og bókleg kennsla deilist á fleiri hendur. Það torveldar umsjónarkennurunum yfirsýn og daglegt eftirlit með námsgengi einstakra nemenda. Huga þarf sérstaklega að þessari aðstöðu umsjónarkennara unglingadeildarinnar og það verður að tryggja þeim tíma til reglubundins samráðs með umsjónarhópum og kennurum einstakra námsgreina. Umsjónarkennarinn verður að fá reglulegar upplýsingar um stöðu og námsframvindu nemenda í einstökum námsgreinum frá greinakennurunum, eigi hann að geta gegnt starfi sínu til fulls.

Umsjónarkennarinn hefur samband og samráð við foreldra um málefni barnsins. Við höfum kosið að auglýsa ekki sérstaka viðtalstíma umsjónarkennara, enda reynsla okkar að þeir þjóni ekki tilgangi sínum. Þess í stað hvetjum við foreldra til að hafa samband við umsjónarkennara barna sinna er þurfa þykir. **Á sérstökum foreldradögum, sem eru a.m.k. tvisvar á vetri, er gert ráð fyrir því að foreldrar og nemendur komi saman til viðtals við umsjónarkennara viðkomandi barns.** Þar er farið yfir námsframvindu barnsins, sem og líðan þess í skólanum. Í sumum tilfellum þykir foreldrum æskilegra að ræða við umsjónarkennarann án þess að barnið sé viðstatt og þá er sjálfsagt að verða við óskum þeirra.

Samstarf kennara

Sameiginlegir starfsmannafundir Öxarfjarðarskóla eru hálfsmánaðarlega en þess á milli eru vinnufundir starfsmanna. Utan kennarafunda starfa einstakir kennarar saman að afmörkuðum verkefnum. Í einstökum tímum er tveggja kennara kerfi sem kallar á stöðugt og náið samstarf. Samráð starfsfólks innbyrðis, sem og við nemendur og foreldra, er ein mikilvægasta forsenda þess að hver og einn finni til ábyrgðar á skólastarfinu í heild. **Eftirfarandi þætti er hægt að skoða nánar í Aðalnámskrá Menntamálaráðuneytis, almennum hluta 2011, á vef Menntamálaráðuneytis. Sú menntastefna sem birt er í nýrri Aðalnámskrá er reist á sex grunnþáttum menntunar:**

- **Læsi:** *Afram er áhersla lögð á mikilvægi lesturs lesskilnings og ritunar í hefðbundnum skilningi en einnig lögð áhersla á að auka orðaforða nemenda. Góður orðaforði hefur áhrif á námsframvindu í öllum námsgreinum. Við viljum einnig efla læsi nemenda á umhverfið, ýmsa miðla og hvert annað (Sjá bls. 18 og 19).*
- **Sjálfbærni:** *Menntun í sjálfbærni miðar að því að gera fólki kleift að takast á við viðfangsefni sem lúta að samspili umhverfis, félagslegra þátta og efnabags í þróun samfélags. Öxarfjarðarskóli hefur jafnt og þétt verið að auka áherslu á þennan þátt og taka nemendur m.a. þátt í því að flokka allt ruslu sem fellur til í skólanum (Sjá bls. 27).*
- **Heilbrigði og velferð:** *Heilbrigði byggist á andlegri, líkamlegri og félagslegri vellíðan. Í skólum þarf að skapa jákvæðan skólabrag og heilsuefandi umhverfi þar sem markvisst er hlíð að þroska og heilbrigði frá ýmsum hlíðum.*
- **Lýðræði og mannréttindi:** *Lýðræði er mikilvægt á vettvangi skólans. Skólar þurfa að taka mið af því að barna bíður að taka þátt í lýðræðissamfélagi og því mikilvægt að börn læri*

um þess háttar samfélög. Skólar þurfa einnig að taka mið af því að borin sé virðing fyrir manngildi hvers og eins.

- **Jafnrétti:** Markmið jafnréttismenntunar er að skapa tækifæri fyrir alla til að þroskast á eigin forsendum, rækta hæfileika sína og lifa ábyrgu lífi í frjálsu samfélagi í anda skilnings, friðar, umburðarlyndis, vísýnis og jafnréttis.
- **Sköpun:** Í sköpun felst að að móta viðfangsefni og miðla þeim, búa til eitthvað nýtt, gera eitthvað öðruvísi en viðkomandi kann eða hefur gert áður. Sköpun er að uppgötva, örva forvitni og áhuga, virkja ímyndunarafl og leika sér með möguleika. Öxarfjarðarskóli hefur markvisst verið að auka þennan þátt með ýmsu móti m.a. á þemadögum skólans (bls. 6 og 35). Leikur er mikilvæg námsaðferð og opnar víddir þar sem sköpunargleði barna og ungmenna getur notið sín.

Stuðnings- og sérkennsla

Grunnskólalögin gera ráð fyrir að skólinn hagi störfum sínum í sem fyllsta samræmi við eðli og þarfir hvers nemanda og stuðli að alhliða þroska, heilbrigði og menntun hvers og eins. Oft er óhugsandi að kennari nái þessu háleita markmiði innan þeirra marka sem honum eru sett í almenntri kennslu. Til að mæta þeirri staðreynd eru ákveðnar kennslustundir ætlaðar til stuðnings- og sérkennslu. Fjöldi þeirra miðast við nemendafjölda skólans, en auk þess er sótt sérstaklega um tíma fyrir fatlaða nemendur. Flestir sérkennslutímarnir eru ætlaðar tilteknum nemendum og er stór hluti þessara tíma merktur nemendum sem er kennt samkvæmt einstaklingsnámskrám. Öðrum stundum er ráðstafað í stuðningskennslu fyrir nemendur sem þurfa tímabundna aðstoð í einni eða fleiri námsgreinum. Þeir tímar eru ýmist notaðir þannig að kennari kemur inn í bekk eða nemandi/nemendur fara með kennara út úr kennslustofunni.

Skólinn leitast við að haga sér- og stuðningskennslu með þeim hætti að sérkennsla og almenn kennsla falli sem best saman og tryggt sé að sérkennslan verði aldrei til þess að einangra þá nemendur sem hennar njóta. Grunnskólar umdæmisins njóta ráðgjafar frá Félags- og skólaþjónustu Þingeyinga varðandi skólastarfið og þar eru málefni sérkennslunnar stór þáttur, bæði hvað varðar greiningar á vanda einstakra nemenda og ráðgjöf varðandi kennslu sem byggir á greiningunni. Ástæða er til að þakka Skólaþjónustunni fyrir ánægjulegt samstarf. Sólveig Mikaelisdóttir, hjá Skólaþjónustu, sér um greiningar á sértækum lestrarerfiðleikum í Öxarfjarðarskóla.

Reglubundin próf og skimanir:**1. bekkur:****Teiknipróf Tove Krogh (Þýtt úr dönsku)**

Sérkennari leggur fyrir

Lagt fyrir í október. Tími: ein kennslust. og úrvinnsla.

1. og 2. bekkur:**Lestrarskimun - Læsi (þýtt úr norsku, staðfært)**

Höf: Þóra Kristinsdóttir og Guðmundur Kristmundsson

Sérkennari leggur fyrir

Skólinn kaupir prófin hjá Námsgagnastofnun

Lagt fyrir 1. bekk í október, janúar og maí. Tími: 1 kst. og úrvinnsla

Lagt fyrir 2. bekk í október og maí. Tími: 1 kst. og úrvinnsla

Talnalykill – Staðal- og markbundið próf í stærðfræði

Höf: Einar Guðmundsson og Guðmundur B. Arnkelsson

Kennsluráðgjafi frá skólaþjónustunni leggur fyrir og vinnur úr með stærðfræðikennara

Hóppróf lagt fyrir í október. Tími: 1 kst. og úrvinnsla

4. bekkur:**Samræmd próf í íslensku og stærðfræði frá Námsmatsstofnun****5. bekkur:****Lestrarskimun í Logos. Sérkennari leggur fyrir****Yfirlitspróf í lestri, skrift og stafsetningu - Sérkennari leggur fyrir**

(þýtt úr norsku, staðfært) Kristín Aðalsteinsdóttir

Sérkennsluráðgjafi leggur fyrir og vinnur úr með íslenskukennara

Lagt fyrir í október. Tími: 1 kst og úrvinnsla

6. bekkur:**Talnalykill – Staðal- og markbundið próf í stærðfræði**

Höf: Einar Guðmundsson og Guðmundur B. Arnkelsson

Kennsluráðgjafi frá Skólaþjónustunni leggur fyrir og vinnur úr með stærðfræðikennara

Tími: 1 kst. og úrvinnsla

7. bekkur:**Samræmd próf í íslensku og stærðfræði frá Námsmatsstofnun****8. bekkur:****Lestrarskimun í Logos**

Sérkennari leggur fyrir

9. bekkur:**Greinandi lestrar- og ritmálspróf fyrir 14 ára hópa**

Höf: Rannveig G. Lund og Ásta Lárusdóttir

Íslenskukennari leggur fyrir stafsetningarpróf, 1 kst.

Sérkennsluráðgjafi aðstoðar við fyrirlögn og úrvinnslu.

Lagt fyrir í október. Tími: 1 kst. og úrvinnsla.

10. bekkur:**Samræmd próf frá Námsmatsstofnun í íslensku, ensku og stærðfræði**

Móttaka nýrra nemenda – Brúum bilið

Í Öxarfjarðarskóla hefur verið lögð áhersla á að væntanlegir nemendur í fyrsta bekk skólans tengist skólanum sem best á síðasta ári sínu í leikskólanum. Elstu börn leikskóla-deildanna beggja, Krílakots á Kópaskeri og leikskóladeildarinnar í Lundi, koma reglulega inn í Yngstu deild grunnskólans, einn tíma á viku, á mánudögum þetta skólaár, undir handleiðslu leikskólakennara og í samvinnu við umsjónarkennara. Þann dag fara allir fara saman í íþróttir. Síðan eru sameiginleg verkefni í tengslum við Brúum bilið unnin og mestmegnis unnið út frá verkefninu Byrjendalæsi. Skólinn og leikskólinn hafa unnið að þessum skólaheimsóknum í sameiningu, bæði hvað varðar skipulag og val á viðfangsefnum. Þetta nána samstarf hefur gefist ákaflega vel og er góð aðlögun fyrir væntanlega grunnskólanemendur. Verkefnið Brúum bilið á sér tæplega tuttugu ára sögu í þessu skólasamfélagi.

Af og til bætast nýir nemendur í hópinn þegar fjölskylda þeirra flytur í skólahéraðið. Þá er mikilvægt að undirbúa komu þeirra sem best og tryggja eftir föngum að þeir hljóti hlýjar móttökur og samlagist hópnum sem fyrst.

Byrjendalæsi

Öxarfjarðarskóli tók þátt í þróunarverkefninu Byrjendalæsi í samstarfi við Háskólann á Akureyri. Byrjendalæsi er kennsluaðferð ætluð yngri nemendum. Kennsluaðferðin hefur verið mótuð og þróuð við Skólaþróunarsvið Háskólans á Akureyri undir forystu Rósu Eggertsdóttur. Margir skólar víðs vegar um landið vinna nú eftir aðferðinni og meðal þeirra er Öxarfjarðarskóli. Þetta var þróunarverkefni sem stóð yfir í tvö ár. Vigdís, Ann-Charlotte og Elisabeth ásamt Guðrúnu Margréti, sérkennara skólans þá, hafa sótt námskeið og voru undir handleiðslu fagfólks frá HA tvö skólaár.

Meginmarkmið Byrjendalæsis er að börn nái góðum árangri í læsi sem allra fyrst á skólagöngu sinni. Merking hugtaksins læsis byggir á hlustun, tali, lestri og ritun. Eru þetta samofnir þættir og unnið er með þá á heildstæðan hátt. Gengið er út frá því börn þurfi lesefni sem kveikir áhuga þeirra, ýtir undir ímyndunarafl, hvetur þau til gagnrýnnar hugsunar og gefur þeim færi á að mynda merkingarbærar tengingar við eigið líf. Því er margs konar gæðatexti lagður til grundvallar lestrarkennslunni og hann nýttur sem efniviður í vinnu með stafi og hljóð, sem og vinnu með orðaforða, skilning og ritun af ýmsu tagi.

Þróunarverkefnið Byrjendalæsi þjálfar læsi í viðum skilningi er því í takt við grunnþáttinn læsi í nýrri Aðalnámskrá. Byrjendalæsi kemur inn á svo margt; orð, tákni og myndir, samvinnu, spil, stöðvavinnu og allan tímann eru samskipti milli nemenda. Í Byrjendalæsi er leikurinn inni.

HEILDSTÆÐUR SKÓLI

Tilhögun

Kennsla fer fram frá 8:20 til 15:50 alla virka daga nema föstudaga, þá lýkur skóla kl 12:00. Kennt er í klukkutímalotum. Um samkenndu árgang er að ræða. Kennt er þremur námshópum, 1. - 3. bekk, 4. – 6. bekk og 7.-9. bekk. Í list- og verkgreinatímum eru hóparnir smærri. Leikskóladeildir eru opnar 7:45 til 16:00.

Öxarfjarðarskóli er rekinn sem heilstæður skóli. Um lengda viðveru er að ræða hjá yngsta stigi og miðstigi þar sem þau er mun lengur í skólanum en Aðalnámskrá Menntamálaráðuneytis segir til um. Í lengdri viðveru verðum við með félagsstarf og vinnustofur fyrir yngri stigin þar sem nemendur fá aðstoð við heimanám eða eru í umsjón kennara/skólaliða. Skólaárið 2018-2019, átti sér stað sú nýbreytni að skákinni, þeirri fornu íþrótt og list var gert hátt undir höfði. Starfsfólk og nemendur hafa teft þvert á aldur. Einn kennaranna hratt þessu af stað og hefur þetta gefið góða raun og skapað

annan kúltúr í frímínútum. Við stefnum á að gefa nemendum kost á að takast á við þessa fornu íþrótt í vali skólaárið 2019-2020. Að gefa nemendum fjölbreytt val eflir félagsfærni og lífsleikni á mörgum sviðum.

Við munum halda áfram að vinna að vistvænni hegðun og leggjum áherslu á að nemendur Öxarfjarðarskóla fái tækifæri til að kynna sér stórbrotna náttúru nærumhverfisins m.a. í samstarfi við Björgunarsveitina Núpa. Unglingadeildarsamstarf Öxarfjarðarskóla og Björgunarsveitarinnar Núpa hefur vakið athygli enda frumkvöðlastarf þar á ferð. Skólaárið 2014-2015 féll björgunarsveitarsamstarfið niður þar sem kennarinn sem sinnti þessum þætti, hélt á önnur mið. Skólaárið 2015-2016 kom björgunarsveitarstarfið aftur inn í skólann af krafti með sama starfsmanni og mun það starf halda áfram skólaárið 2019-2020. Stefnum á meira samstarf við Þjóðgarðinn 2019-2020. Þjóðgarðsvörður, Guðmundur Ögmundsson hefur lýst yfir áhuga á að gera Þjóðgarðinn barnvænni og er það spennandi verkefni.

Nemendur með annað móðurmál en íslensku

Samkvæmt lögum eiga nemendur í grunnskóla er hafa annað móðurmál en íslensku og hafa fasta búsetu hér á landi, rétt á sérstakri kennslu í íslensku. Markmið kennslunnar er að gera nemendur færa að skilja og nota íslenskt mál, stunda nám í íslenskum grunnskólum og taka þátt í íslensku samfélagi.

Skólaráð þess skóla er nemandi stundar nám við skal sjá til þess að hann fái þá kennslu í íslensku sem skólastjóri og sérfræðipjónusta skóla telur þörf á meðan nemandi stundar þar nám. Miða skal við að hver nemandi með annað móðurmál en íslensku fái 2 stundir á viku í sérstakri íslenskukennslu á meðan hann er að ná tökum á íslensku máli. Samkvæmt mati skólastjóra og sérfræðipjónustu skóla getur kennslan verið mismunandi eftir skyldleika móðurmáls nemanda við íslensku. Í skólum þar sem því verður við komið og með samþykki viðkomandi sveitarstjórnar, skulu nemendur með annað móðurmál en íslensku fá kennslu í og á eigin móðurmáli í samráði við forráðamenn. Með kennslunni skal stefnt að virku tvítyngi þessara nemenda. Nemendur skulu hvattir til að halda móðurmáli sínu við og rækta það, enda er traust móðurmálskunnátta forsenda góðs námsárangurs í öðrum tungumálum. Öxarfjarðarskóli leggur áherslu á að tvítengdir nemendur fái kennslu í sínu eigin móðurmáli ef nokkur kostur er.

Einstök markmið með kennslu barna með annað móðurmál en íslensku eru þessi:

- að gera nemendur færa að skilja og nota íslenskt mál, stunda nám í íslenskum skólum og taka þátt í íslensku samfélagi
- að greina stöðu og þarfir einstakra nemenda við upphaf skólagöngu hérlandis
- að byggja upp íslenskan orðaforða og þjálfra eðlilega framsögn í töluðu máli
- að stuðla að þróun námsþroska og læsis með sérstakri áherslu á lesskilning
- að laga nám og námsefni að námsgetu og málferni hvers einstaklings

Þessir nemendur hafa misgóðar forsendur til að takast á við almennt nám í íslenskum skóla. Þeir koma í skólann með mistrausta undirstöðu í almennu námi og mismikla kunnáttu í íslensku talmáli og læsi á íslenskan texta. Í kennslunni skal leitast við að þjálfva nemandann í íslensku máli með sérstakri áherslu á hugtakaskilning og læsi, finna námsefni við hæfi, örva námsgetu og námstækni. Þá ber einnig að stuðla að félagslegri vellíðan nemandans, bæði einstaklingslega og í félagahópnum. Einnig er mikilvægt að nemendur fái innsýn í það samfélag sem þeir eru að tengjast og að þeim séu kynntar þær reglur og siðvenjur er gilda hverju sinni - jafnvel í svo litlu samfélagi sem skólinn okkar er.

Námsmat

Megintilgangur námsmats er að afla upplýsinga sem hjálpa nemendum við námið, örva þá og hvetja til að leggja sig enn betur fram. Námsmat á að veita nemendum og foreldrum þeirra, kennurum, viðtökuskólum og skólayfirvöldum upplýsingar um námsgengi nemenda, sem meðal annars má hafa að leiðarljósi við frekari skipulagningu náms. Námsmat á að vera hlutlægt, óhlutdrægt, heiðarlegt og sanngjarnt gagnvart nemendum. Það þýðir að meta verður alla þætti námsins; framfarir, þekkingu, skilning og leikni og láta þá vega í samræmi við áherslur í náminu. Ekki er t.d. nægilegt að meta eingöngu hvaða þekkingu nemandi hefur tileinkað sér, þar sem kennslan hefur fjölþættari markmið.

Mikilvægt er að meta bæði verklega og bóklega þætti og prófa skriflega, verklega eða munnlega eftir því sem við á.

Í Öxarfjarðarskóla byggist námsmat að miklu leyti á símati; að meta vinnu og frammi-stöðu nemandans í náminu jafnt og þétt og láta hann jafnóðum vita hver staða hans er. Inn í símat þetta kemur mat á verkefnum nemandans, vinnubrögðum, ástundun, skilningi, verkþæfni og virkni í umræðum, sem og útkoma á skyndiprófum og könnunum.

Misjafnt er eftir náms-greinum og aldurshópum á hvaða þáttum matið byggist, sem og með hvaða hætti niðurstöður eru settar fram á vitnisburðablaði nemandans.

Endurskoðun og samræming námsmatsaðferða er eitt þeirra umbótaverkefna sem Öxarfjarðarskóli hyggst taka fyrir á næstu misserum. Höfum við að hluta til tekið upp leiðsagnarmat í Öxarfjarðarskóla og hefur starfsfólk farið á námskeið þar að lútandi.

Innra mat

Fimm sinnum síðan 2008 hafa kannanir verið lagðar fyrir foreldra og tvisvar fyrir nemendur og starfsfólk varðandi líðan, skólastarfið og samskipti. Út frá þessum niðurstöðum er m.a. unnin umbótaáætlun. Stefnt er að því að leggja kannanir fyrir nemendur og foreldra einu sinni á ári. Hægt er að nálgast niðurstöður þeirra kannananna sem hafa verið lagðar fyrir, á vefsíðu skólans í eldri fréttum. Því miður fórst það fyrir að leggja þetta mat fyrir síðasta skólaár, þ.e. skólaárið 2018-19. Það stendur til bóta. Það verður lagt fyrir 2019-2020.

Stefnt er á þessar kannanir áfram en jafnframt á endurskoðun spurningalista.

Forföll og leyfi

Foreldrar eru vinsamlegast beðnir að tilkynna forföll til skólastjórnenda eða viðkomandi umsjónarkennara, sem og að láta skólabílstjóra vita ef barn þeirra mætir ekki í skólabíl. Umsjónarkennari getur staðfest leyfi í einn til tvo daga, en ef um lengri tíma er að ræða skal hafa samband við skólastjóra eða aðstoðarskólastjóra.

HAGNÝTAR UPPLÝSINGAR

Símanúmer Öxarfjarðarskóla

Kennarastofa	465-2244
Netfang skólastjóra	gudrunsk@oxarfjardarskoli.is
Skólastjóri	465-2246
Eldhús	465-2247
Íþróttahús og sundlaug	465-2248
Myndsími (fax)	465-2249
Leikskóladeild Kópaskeri	465-2405
Leikskóladeild Lundi	465-2344
Verkstjóri í áhaldahúsi	898-2180

Starfsfólk Öxarfjarðarskóla

Guðrún Sigríður Kristjánsdóttir Skólastjóri	Íslenska og enska í 4.-7. b. auk sérkennslu.	gudrunsk@nordurthing.is
Signe Ann-Charlotte Fernholm aðstoðarskólastjóri	Umsjón í 4.-7. b. Stærðfræði og náttúrufræði.	acfernholm@gmail.com
Elisabeth Erichen Hauge Deildarstjóri Krílakots Lundi		elisabeth@nordurthing.is

Jóhanna Kristín Ástþórsdóttir Deildarstjóri Krílakots Kópaskeri		johannak96@hotmail.com
Sigurfljóð Sigurbjörnsdóttir Stuðningsfulltrúi	Stuðningur á yngsta stigi.	fljoda@gmail.com
Birkir Gunnarsson Kennari	Íslenska í unglingadeild.	big_17@hi.is
Jónas Þór Viðarsson Kennari	Smíðar	jonas@ardalur.is
Jenny Patriccia Please Kennari	Í fæðingarorlofi.	please_jenny@hotmail.com
Cornelia Spandau Kennari	Íþróttir og á öllum stigum auk umsjónar á unglingastigi og verk- og listgreinar.	corneliaspandau@gmail.com
Christoph Wöll Kennari	Stærðfræði 8.-10.b. og náttúrufræði auk sérkennslu.	christoph@volundur.is
Kristján Ingi Jónsson	Kerfisstjórn tölva og stærðfræði og danska í 8.- 10. bekk auk umsjónar í unglin gadeild.	kij@simnet.is
Vigdís Sigvarðardóttir Kennari	Umsjón og almenn kennsla í 1.-3. bekk.	acfernholm@gmail.com
Petronella Hannula Stuðningsfulltrúi leiksk.d Kópaskeri	Í fæðingarorlofi	petronellahannula@gmail.com
Ásta Helga Viðar	Stuðningsfulltrúi leikskóla í Lundi	astahv@kopasker.is
Guðlaug Anna Ívarsdóttir	Stuðningsfulltrúi leikskóla í Lundi	klifshagi2@gmail.com
Guðný María Sigurðardóttir	Matráður í Lundi	gudnyms@gmail.com
Guðrún Lilja Dam skólaliði	Í fæðingarorlofi	glilja17@gmail.com
Eyrún Egilsdóttir	Stuðningsfulltrúi leikskóla í Lundi	eyrunogbenni@gmail.com
Kristín Eva Benetiktisdóttir	Skólaliði í Lundi	kristineva91@gmail.com

Alvaro Martin Pulido	Stuðningsfulltrúi leiksk.d. á Kópaskeri	alvaromartin1997@hotmail.com
Hulda Hörn Karlsdóttir	Ráðskona í Lundi	huldahorn@gmail.com
Guðrún Lilja Curtis Skólaliði	Skólaliði í Lundi	glcurtes@kopasker.is

Önnur símanúmer:

Friðgeir Rögnvaldsson Verkstjóri í áhaldahúsi	898-2180	ahaldahus@kopasker.is
Sigurður Halldórsson, héraðslæknir	464-0640	
Ragnhildur Þorgeirsdóttir, hjúkrunarfr.	464-0640	ragna@heilthing.is

Skólabílstjórar:**Ágústa Ágústdóttir,**

Reistarnes-Lundur

Stefán Rögnvaldsson,

Lón – Lundur

Bernharð Grímsson,

Sandfellshagi

Hafsteinn Hafsteinsson,

Gilsbakki – Lundur

Tímasetning skólabíla:

- Frá Lóni kl. 7:45 alla daga
- Frá Reistarnesi kl. 7:30 alla daga
- Skólabílar fara frá Lundi mánudaga til fimmtudaga kl 15:50. Föstudaga leggja skólabílar af stað frá Lundi kl 12:00.

Reglur í skólabílum**Samþykktar af foreldraráði, bílstjórum og skólayfirvöldum.**

- Sýna ber samferðafólki kurteisi og tillitsemi
- Nemendur skulu vera tilbúnir til að fara upp í skólabílinn þegar hann kemur á morgnana
- Foreldrum ber að tilkynna skólabílstjóra forföll með góðum fyrirvara
- Nemendur eiga alltaf að nota tiltæk öryggisbelti í skólabílnum
- Skóla- og umgengnisreglur gilda einnig í skólabílnum
- Sýna ber ítrustu aðgát þegar farið er í og úr skólabíl, einkum við götu eða þjóðveg
- Endurskinsmerki eru sjálfsagt öryggisatriði í skammdeginu

Ófærð – afboðun skóla

Skólabílstjórar eru einir færir um að meta aðstæður hvað varðar færð á vegum vegna veðurs. Þeir koma skilaboðum til skólastjóra eins fljótt og unnt er til að hægt sé að afboða skóla sem fyrst þann dag.

Skólaráð Öxarfjarðarskóla

Guðrún S. Kristjánsdóttir
Skólastjóri
Ann-Charlotte Fernholm
Aðstoðarskólastjóri
Elisabet Hauge
Fulltrúi leikskóla
Guðlaug Anna Ívarsdóttir
Skólaliði
Thomas Helmuth
Fulltrúi foreldra leikskólabarna
Fulltrúi nemenda
Þorsteinn Gísli Jónsson

Nemendaverndarráð Öxarfjarðarskóla

Guðrún S. Kristjánsdóttir skólastjóri	465-2246, 892-5228
Ann-Charlotte Fernholm aðstoðarskólastjóri	465-2244
Ragnhildur Þorgeirsdóttir Hjúkrunarfræðingur	464-0640
Sigurður Halldórsson héraðslæknir	464-0640
Sólveig Mikaelisdóttir Fulltrúi Félags- og skólaþjónustu	464-6100
Umsjónarkennari/sérkennari viðkomandi barns/ barna	

Áfallaráð Öxarfjarðarskóla

Guðrún S. Kristjánsdóttir skólastjóri	465-2246, 892-5228
Ann-Charlotte Fernholm aðstoðarskólastjóri	465-2244
Séra Jón Ármann Gíslason	465-2250
Séra Hildur Sigurðardóttir	465-2250
Sigurður Halldórsson héraðslæknir	464-0640

Umhverfisráð Öxarfjarðarskóla

Cornelia Spandau	465-2244
Christoph Wöll	465-2244
Kristján Ingi Jónsson	465-2244

FÉLAGS- OG TÓMSTUNDASTARF**Nefndir í unglingadeild****Nemendaráð:**

Þorsteinn Gísli Jónsson, formaður

Leiklist og sviðsreynsla

Í Öxarfjarðarskóla hefur sú stefna verið í heiðri höfð um árabil að allir nemendur skólans stígi á leiksvið á hverju skólaári. Þetta er liður í því að efla sjálfsmynd nemenda, kenna þeim framsögn og efla öryggi þeirra í framkomu og tjáningu. Þrátt fyrir að allir

Þættir í skólastarfinu séu mikilvægir eru sumir mikilvægari en aðrir og er þátttaka í leiklistarstarfi án efa einn þeirra. Það er sannfæring okkar að þátttaka í heildstæðu leikverki sé börnum og unglingum afar dýrmæt reynsla.

Árshátíð Öxarfjarðarskóla hefur ýmist verið haldin í desember eða apríl, þ.e rétt fyrir jólafrí eða fyrir páskafrí. Þá stíga allir nemendur skólans á svið og syngja, dansa eða leika fyrir áhorfendur. Elstu nemendur leikskólans taka einnig þátt með yngstu deildinni sem er með stutta þætti.

Unglingadeildin hefur undanfarin ár sett upp stórar sýningar í fullri lengd og oftar en ekki hafa söngleikir orðið fyrir valinu. Meðal verka sem sett hafa verið upp eru: *Lína langsokkur*, *Gauragangur*, *Grease*, *Hárið*, *Wake me up*, *Slappaðu af* og mörg fleiri. Árshátíðin er liður í fjáröflun nemenda fyrir skólaferðalögum.

Við erum þakklát fyrir stuðning og velvilja í samfélaginu sem hefur gert okkur kleyft að setja upp stór verkefni sem Haustgleði, Árshátíð og fleira.

Stóra upplestrarkeppnin

Í mars á hverju ári er Stóra upplestrarkeppnin haldin. Nemendur 7. bekkja á öllu landinu taka þátt og lokahátíð okkar landshluta er haldin á Raufarhöfn ár hvert. Öxarfjarðarskóli hefur margoft átt verðlaunahafa í upplestrarkeppninni og hefur alltaf lagt mikla áherslu á undirbúning og þátttöku í keppninni. Þeir nemendur sem hafa undanfarin ár tekið þátt í Stóru upplestrarkeppninni hafa staðið sig með miklum sóma.

Félagsmál

Tvisvar yfir skólaárið eru bekkjakvöld hjá yngstastigi og miðstigi þar sem er farið í leiki, sýnd heimatilbúin skemmtiatriði og framreidd pítsa eða annað góðgæti. Einu sinni til tvisvar á vetri verða 8.-10. bekkur eftir í skólanum og gista. Þá gera þau sér ýmislegt til dundurs, elda og borða saman, eru í íþróttum, horfa á myndband o.fl. Þá er hinn svokallaði samskóladagur tvisvar á vetri en þá hittast elstu bekkir allra skólanna hér í sýslunni í einhverjum skólanum og gera sér ýmislegt til skemmtunar.

Skólaferðalög eru fastur liður í skólastarfinu. 1.-7. bekkur fara í dagsferð en 8.-10. bekkur í lengri ferðalög. Þá eru gagnkvæmar heimsóknir milli deilda skólans á hverjum vetri. Í Öxarfjarðarskóla hefur skapast sú hefð að fara með nemendur 9. og 10. bekkja til Danmerkur annað hvert ár. Vorið 2011 var í fyrsta skipti farið með alla nemendur unglingadeildarinnar og stefnt að því að fara framvegis á þriggja ára fresti. Nemendur hafa þá verið í samskiptum við jafnaldra í Danmörku og þeir eru þá heimsóttir á meðan dvöl stendur. Annað hvert ár hefur verið farið í skíðaferðalag til Akureyrar eða í Skagafjörð.

Nemendur í 1.-7. bekk fara saman í ferðalag og misjafnt er hvert hefur verið farið. Haustið 2011 var farið í þjóðsöguferð í Kelduhverfið ásamt því að skoða minjasafnið að Mánarbakka og fjöruna við Voladal á Tjörnesi.

Haustgleði

Á Haustgleði, árlegri fjáröflunarsamkomu efribeckkinga, bjóða nemendur foreldrum, frændum og vinum til glæsilegrar veislu og skemmtidagskrár, gegn vægu gjaldi. Haustgleði hefur verið árviss viðburður á skóladagatali undanfarin ár. Það hefur verið í höndum Unglingadeildarinnar að sjá um skemmtiatriði og reiða fram mat með dyggum stuðningi foreldris. Haustgleðin er fjáröflunarleið nemenda og rennur ágóðinn beint ferðasjóð. Auglýst er út í samfélagið og fyrirtækin á svæðinu hafa verið velviljuð í garð skólans og styrkt þessa samkomu. Síðustu tvö ár hafa yngri stigin einnig komið að undirbúningi þessarar hátíðar og staðið sig með prýði undir góðri leiðsögn kennara.

UMHVERFISSTEFNA

Frá umhverfisráði Öxarfjarðarskóla

Í Öxarfjarðarskóla hefur verið sett á laggirnar umhverfisráð sem í eru starfsmenn skólans og fulltrúar nemenda. Markmið umhverfisráðs er að vinna að umhverfisstefnu fyrir skólann og hrinda henni í framkvæmd. Umhverfisstefnan mun greina frá hvaða aðferðir og starfshætti skólinn ætlar að taka upp varðandi innkaup, notkun efna og orku, úrgang og annað sem lýtur að umhverfisvernd. Þar mun einnig sagt frá umhverfismennt sem hefur það markmið að fá nemendur til að skilja, þekkja og virða umhverfi sitt. Umhverfisstefnan þarf að taka mið af því umhverfi og samfélagi sem skólinn er hluti af.

Markmið umhverfisfræðslu eru:

- að vekja athygli nemenda á umhverfinu og þeim vandamálum sem þar bíða úrlausnar
- að auka þekkingu og áhuga nemenda á náttúrunni svo þeir geri sér betur grein fyrir hvaða áhrif röskun af manna völdum getur haft á umhverfið
- að efla ábyrgð nemenda gagnvart umhverfinu og hvetja þá til að vernda náttúruna m. a. með fyrirbyggjandi aðgerðum
- að hvetja nemendur til sparnaðar og endurnýtingar eftir því sem kostur er
- að fá nemendur til að hugleiða áhrif lífstíls á umhverfið
- að nemendur þroski með sér virðingu og samkennd með lífi, náttúru og nánasta umhverfi
- að nemendur læri að þekkja nánasta umhverfi sitt og þær lífverur sem þar búa.
- Að vekja nemendur til umhugsunar um **sjálfbærni**. Sjálfbærni felur í sér virðingu fyrir umhverfinu, ábyrgð, heilbrigði, lýðræðisleg vinnubrögð og réttlæti ekki bara í nútíma heldur einnig gagnvart komandi kynslóðum. Óhugsandi er að stuðla að mannréttindum án þess að jafnframt sé leitað eftir sjálfbærni og jafnvægi í þróun samfélagsins.

FORVARNIR

Vímuefnavarnir

Forvarnir gegn vímuefnanotkun eru fyrst og síðast málefni foreldra og heimila, þó svo skólar geti lagt þar hönd á plóginn með fræðslu og upplýsingum. Í áranna rás hefur verið unnið óformlega að vímuefna- og tóbaksvörnum í tengslum við kennslu í líffræði og samfélagsfræði. Umsjónarkennarar hafa klípið af tímum námsgreinanna hér og þar og skapað sér þannig tíma til að fjalla um þessi mál. Námsgreinin lífsleikni á sér nú fastan sess í skólastarfinu og í lífsleikni tímum er m.a. gert ráð fyrir að verja ákveðnum tíma í fræðslu um skaðsemi áfengis, tóbaks og annarra fíkniefna. Öxarfjarðarskóli vill einnig stuðla að góðu samstarfi við foreldrafélag og heilsugæslu á þessu sviði.

Stuðst er við neðangreinda áætlun í vímu- og tóbaksvörnum:

Markmið:

- Að treysta þá stefnu skólans að koma í veg fyrir að nemendur neyti tóbaks, áfengis eða annarra vímuefna og fræða þá um þær hættur sem slíkri neyslu eru samfara.
- Leitast við að skapa það hugarfar hjá nemendum að neysla þessarar efna verði óæskileg og neikvæð í þeirra augum.

Framkvæmd:

- Haldið er uppi fræðslu fyrir nemendur og reynt að miðla til þeirra þekkingu við hæfi þeirra aldurshópa er höfðaða skal til hverju sinni. Ákveðnir námshópar verja hluta af lífsleikninámi sínu til að fjalla um þessi mál.
- Draga úr áhættu og styrkja lífsleikni nemenda með því að hvetja til fjölbreyttra viðfangsefna og jákvæðs lífsviðhorfs.
- Mæta þeim nemendum sem teljast vera í sérstakri áhættu, ef einhverjir eru, með ákveðinni íhlutun og afskiptum.

Einelti og félaga tengsl

Nú er það svo að alloft kemur upp vísir að einelti og þá er nauðsynlegt að geta gripið inn í strax.

Hvert tilfelli er sérstakt og því ekki alltaf hægt að fara nákvæmlega eins að við lausn vandans. Einelti er auk þess oft en ekki mjög dulið og erfitt að festa hendur á því. Engu að síður verður að vera til áætlun sem kennarar og starfsmenn geta stuðst við og haft til viðmiðunar þegar bregðast þarf við óæskilegri hegðun eða vísi að einelti. Við vonum að sú mikla umræða um eineltisvarnir sem farið hefur fram innan starfsmannahópsins muni skila sér í vandaðri aðgerðaáætlun og markvissum viðbrögðum gegn einelti, hvar og hvernig sem það birtist.

Skilgreining á einelti

Einelti er þegar einstaklingur verður margendurtekið og á afmörkuðu tímabili fyrir aðkasti frá einum eða fleiri aðilum.

Einelti getur birst á margan hátt:

- **Líkamlegt** - lemja, hrinda, sparka, stela, skemma eitur annarra.
- **Andlegt** - hótta, uppnafna, stríða, nota niðrandi athugasemdir og bréf, útiloka úr hópnum, skilja út undan, breiða út sögur og baktala.
- Það er ekki formið sem skiptir mestu máli heldur hvaða áhrif áreitið hefur á þolandann.
- Mikilvægt að hafa í huga að gerendur eru ekki alltaf meðvitaðir um hversu sársaukafullt einelti er fyrir þolendur.
- Allir geta átt á hættu að lenda í eineltisaðstæðum, hvort heldur er sem þolendur, gerendur eða óvirkir samþykkjendur.

Forvarnir í eineltismálum

Forvarnir gegn einelti hefjast við upphaf skólagöngu. Það er markmið skólans að halda uppi öflugum forvarnarstarfi gegn einelti í öllum bekkjum skólans.

Skólinn/starfsfólk

- Virk gæsla sé í frímínútum, matarhléum, íþróttahúsum, skólabílum og í ferðalögum á vegum skólans.
- Nýir nemendur fái sérstakar móttökur, m.a. viðtal við skólastjóra og umsjónarkennara.
- Allir starfsmenn taki þátt í mótun eineltisstefnu skólans og daglegri framkvæmd hennar.
- Eineltisáætlun skólans sé yfirfarin reglulega og hún endurskoðuð. Kennurum, sem þurfa að fást við einelti býðst handleiðsla og ráðgjöf, m.a. frá sálfræðingi Félags- og skólaþjónustunnar.

Foreldrar/forráðamenn

- Samvinna sé milli heimila og skóla um forvarnir gegn einelti og viðbrögð gegn því.
- Fræðsla um einelti fyrir foreldra/forráðamenn öðru hverju.
- Foreldrar/forráðamenn hafi greiðan aðgang að upplýsingum um stefnu skólans í eineltismálum.
- Stuðla skal að því að foreldrahópurinn komi sér saman um óskráðar reglur varðandi afmælisboð.

Nemendur

- Samræður með nemendahópnum um einelti og afleiðingar þess, eftir því sem tilefni gefast.
- Umsjónarkennarar hafi reglulega umræðu í umsjónarhópum sínum um líðan, samskipti og hegðun.
- Allir námshópar búi til samskiptareglur í byrjun hvers skólaárs, þar sem einnig er fjallað um viðbrögð við einelti.
- Stefnt skal að því að kanna líðan nemenda reglulega.
- Nemendur í yngri námshópnum fjalli reglulega um félagstengsl og vináttu.
- Stuðla að samkomulagi innan hvers námshóps um afmælisboð og önnur heimboð.
- Nemendur þjálfist í að vinna í hópum og sýna hver öðrum tillitsemi, sveigjanleika og umburðarlyndi.

Áföll

Undanfarna vetur hefur verið unnið að því að safna upplýsingum um það hvernig best sé að bregðast við slysum og öðrum alvarlegum áföllum sem upp kunna að koma og vinna áfallaáætlun fyrir skólann. Áfallaráð Öxarfjarðarskóla hefur það meginhlutverk að gera vinnuáætlun svo bregðast megi fúmlaust og ákveðið við þegar áföll verða; bráð veikindi, alvarleg slys, dauðsföll eða aðrir atburðir sem líklegir eru til að kalla fram áfallastreitu og/eða sorgarviðbrögð.

Lykilatriði er að mótuð verði skýr og afdráttarlaus vinnuáætlun um hver sinni hvaða hlutverki, í hvaða röð og hvernig beri að bregðast við í hverju einstöku tilviki. Mikilvægt er að huga vandlega að óskum fjölskyldna þeirra sem hlut eiga að máli hverju sinni. Áfallaráð skal sjá til þess að allt starfsfólk fái kynningu á því hvernig bregðast skuli við áföllum. Áfallaráð skal sjá til þess að kennarar og starfsfólk fái stuðning og hjálp þegar ástæða þykir til.

Áföll teljast:

- Alvarleg slys (nemanda, aðstandenda þeirra eða starfsfólks).
- Alvarleg veikindi (nemanda, aðstandenda þeirra eða starfsfólks).
- Langvinnir sjúkdómar (nemanda, aðstandenda þeirra eða starfsfólks).
- Andlát (nemanda, aðstandenda þeirra, starfsfólks eða maka starfsfólks).
- Önnur alvarleg áföll, óskilgreind, meðal(nemanda, aðstandenda þeirra, starfsfólks eða maka starfsfólks)

TÖLVUMÁL

Tölvukennslan lýtur að því að þjálfra notkun og umgengni við tölvur. Einnig eru tölvur mikilvægt hjálpartæki við almenna kennslu. Skólinn á flest þau kennsluforrit sem

Námshagnastofnun hefur gefið út. Flest eru þau til þjálfunar í íslensku og stærðfræði en taka einnig til annarra greina. Nemendum eru kennd undirstöðuatriði í forritum eins og Word og Excel og öðrum forritum úr Office pakkanum. Önnur forrit eru einnig kynnt fyrir nemendum og þeim kennd grunnatriði í vinnu með þau. Dæmi um verkefni eru myndvinnsla, hreyfimyndagerð og þrívíddarteikning.

Síðast liðið skólaár var tölvukostur skólans endurnýjaður. Þær tölvur sem nemendur höfðu aðgang að voru flestar orðnar gamlar og lélegar. Þar sem allur vélbúnaður er orðinn samstæður er auðveldara að halda vélunum við. Ef uppsetning vélar bilar, einhverra hluta vegna, er til harður diskur í geymslu með réttri uppsetningu og hægt að afrita hann yfir á biluðu vélina.

Á síðast liðnu skólaári var einnig settur upp netþjónn í skólanum. Nú er hægt að tengja allar tölvur á netum skólans inn á miðlæga þjóna og skilgreina geymslusvæði fyrir ákveðna einstaklinga og hópa á þeim. Þá er einnig hægt að hafa öll gögn aðgengileg í gegnum netþjónana úr hvaða vél sem er í skólanum. Stafræn myndavél og stafræn myndbandstökuvél eru til og eru hluti af tæknibúnaði.

Nemendur hafa ekki frjálstan aðgang að Netinu utan kennslutíma og strangar reglur gilda um notkun þess. Ekki er leyfður aðgangur að spjallrásum nema í undantekningartilfellum undir stjórn kennara. Aðgangur að ofbeldis- og klámefti er að sjálfsgöðu stranglega bannaður á öllum tölvum skólans.

Ljósleiðari er nú kominn í gagn og býður upp á marga möguleika.

Nýsköpunarverkefninu Cristal er nú að lokið sem slíku. Starfsmaður Öxarfjarðarskóla fór á viku námskeið sem haldið var á Sauðárkróki í ágúst 2016 auk þess að fara út til Ítalíu, í tengslum við verkefnið, með hópnum í mars 2017. Verkefnið er unnið í samstarfi við Þekkingarnet Þingeyinga. Við stefnum á að byrja með þetta verkefni með nemendum skólaárið 2016-17 og var það gert en þarf að gera betur. Stefnum á að skólinn eignist stafrænan þrívíddarprentara skólaárið 2019-2020. Þann 7. september 2018 var starfsdagur og ráðstefna vegna nýsköpunarverkefnisins Christal. Ráðstefnan var á Húsavík.

Stefnt er á að efla iðn-, verk- og tæknimennt m.a í samvinnu við Þekkingarnet Þingeyinga skólaárið 2019-2020. Í samstarfi við Atvinnuþróunarfélag Þingeyinga fékk Þekkingarnetið styrk frá Eyþingi til að skoða hvernig hægt er að efla tæknimennt í Þingeyjarsýslum með kaupum á snjallvagni og gefst Öxarfjarðarskóla kostur á að taka þátt í þessu verkefni.

MÖTUNEYTI

Í mötuneyti Öxarfjarðarskóla í Lundi er lögð áhersla á hollan og góðan heimilismat, þar sem stefnt er að því að nemendur fái öll helstu næringarefni með sem fjölbreyttustu mataræði. Allir nemendur sem skráðir eru í fæði skulu mæta í borðsal. Nemendur eru hvattir til þess að fá sér af því sem á boðstólum er hverju sinni. Starfsfólk mötuneytis reynir ásamt gæslufólki að fylgjast með matarvenjum nemenda og tilkynna skólayfirvöldum ef talin er ástæða til þess að hafa samband við heimili. Matseðillinn er mjög breytilegur frá degi til dags, þannig að það á að geta verið óvænt ánægja að fá hátíðarmat hvaða dag vikunnar sem er. Allir nemendur fá morgunmat eftir fyrsta kennslutíma. Í hádeginu er alltaf heitur matur og síðdegishressing þá daga sem lengd viðvera er. Leikskóladeildin í Lundi fær mat úr mötuneytinu í Lundi en leikskóladeildin á Kópaskeri fær heitan mat úr mötuneyti Stóru Markar.

SAMSTARFSADILAR

Fjölskylduráð

Fjölskylduráð fer með málefni skólans svo sem lög og reglugerðir gera ráð fyrir. Hlutverk skólanefndar er, skv. 12. gr. grunnskólaganna, eftirfarandi:

Í hverju skólahverfi skal vera skólanefnd sem fer með málefni grunnskóla eftir því sem lög og reglugerðir ákveða og sveitarstjórn eða sveitarstjórnir kunna að fela henni.

Skólanefnd skal sjá um að öll skólaskyld börn í skólahverfinu njóti lögbodinnar fræðslu. Hún skal staðfesta áætlun um starfstíma nemenda ár hvert og fylgjast með framkvæmd náms og kennslu í skólahverfinu. Í sveitarfélögum þar sem skólahverfi eru fleiri en eitt skal áætlun um starfstíma nemenda jafnframt staðfest af viðkomandi sveitarstjórn. Skólanefnd getur gert tillögur til skólastjóra um umbætur í skólastarfi. Jafnframt skal skólanefnd stuðla að tengslum og samstarfi leikskóla og grunnskóla.

Skólanefnd fylgist með og stuðlar að því að skólum sé tryggður aðgangur að sérfræðipjónustu og að jafnan sé fyrir hendi fullnægjandi húsnæði og annar aðbúnaður, þar með talin útivistar- og leiksvæði nemenda. Skólanefnd ásamt skólastjóra lítur eftir að uppfylltar séu kröfur laga og reglugerða á þessu sviði og gerir tillögur til sveitarstjórnar um úrbætur.

Skólaráð

Með gildistöku laga nr. 91 um grunnskóla frá 12. júní 2008 koma skólaráð í stað foreldraráða.

Skólaráð er samráðsvettvangur skólastjóra og skólasamfélags um skólalald. Skólaráð tekur þátt í stefnumörkun fyrir skólann og mótun sérkenna hans. Skólaráð fjallar um skólanámskrá skólans, árlega starfsáætlun, rekstraráætlun og aðrar áætlanir um skólastarfið. Skólaráð skal fá til umsagnar áætlanir um fyrirbugaðar meiri háttar breytingar á skólalaldi og starfsemi skóla áður en endanleg ákvörðun um þær er tekin. Skólaráð fylgist almennt með öryggi, aðbúnaði og almenntri velferð nemenda. Skólaráð skal skipað níu einstaklingum til tveggja ára í senn, tveimur fulltrúum kennara ásamt einum fulltrúa annars starfsfólks í viðkomandi skóla, tveimur fulltrúum nemenda og tveimur fulltrúum foreldra, auk skólastjóra sem stýrir starfi skólaráðs og ber ábyrgð á stofnun þess. Skólaráð velur að auki einn fulltrúa grenndarsamfélags til að sitja í ráðinu eða viðbótarfulltrúa úr hópi foreldra. Auk þess skal skólastjóri boða til sameiginlegs fundar skólaráðs og stjórnar nemendafélags að lágmarki einu sinni á ári. Sjá nánar reglugerð um starfsemi skólaráða á heimasíðu hvers skóla.

Skólaráð er vettvangur sem skólastjóri hefur til að kynna áform sín og fá formleg viðbrögð foreldra við þeim. Mikilvægt er að foreldrar nýti þennan formlega vettvang til að koma sjónarmiðum sínum á framfæri. Foreldraráð getur veitt skóla og skólayfirvöldum virkt og uppbyggilegt aðhald og komið með raunhæfar tillögur til umbóta. Hlutverk skólaráðs er m.a. að skoða ýmsa þætti í skólastarfinu t.d. skóladagatal, viðmiðunarstundaskrá og stundaskrár bekkjanna, skipulag skólavikunnar og fleira þess háttar.

Foreldrafélag Öxarfjarðarskóla

Foreldrafélag er vettvangur til að ræða saman um félagslíf og skólagöngu barna og einnig það sem varðar tómstundir þeirra, uppeldi og menntun. Vel rekið og virkt foreldrafélag er ómetanlegur styrkur hverju skólasamfélagi. Það er hefð fyrir því að Foreldrafélagið standi fyrir spila- og leikjalegi einu sinni á skólaárinu og hreinsunardegi í maí, í samvinnu við skólann. Foreldrafélagið hefur einnig fengið utanaðkomandi aðila til að halda fræðsluerindi fyrir foreldra og nemendur og það hefur séð um veitingasölu á árshátíðum skólans til margra ára.

Félags- og skólaþjónusta Þingeyinga

Félags- og skólaþjónusta Þingeyinga er rekin af Norðurþingi, undir fjölskylduráði. Verkefni þjónustunnar eru víðtæk en meginviðfangsefni skólaþjónustunnar er að styrkja skóla og starfsmenn þeirra með ráðgjöf varðandi skólaþróun, skólanámskráargerð og mat á skólastarfi, auk kennslufræðilegrar ráðgjafar vegna sér- og stuðningskennslu, almennrar kennslu og kennslu einstakra námsgreina.

Hlutverk Félags- og skólaþjónustunnar er m.a. að veita greiningar og ráðgjöf:

- vegna mál- og tal örðugleika
- vegna almennra námsörðugleika
- vegna lestrar- og stærðfræðiörðugleika
- vegna félags- og tilfinningalegra örðugleika
- vegna skólagöngu fatlaðra
- vegna vanda sem tengist einstökum nemendum eða bekkjardeildum
- Ráðgjöf, hvort sem um er að ræða ráðgjöf vegna einstaklingsmála eða samstarfsverkefni á sviði skólaþróunar, er veitt samkvæmt tilvísunum.

Starfsmenn Félags- og skólaþjónustustarfa undir fjölskylduráði eru m.a.:

- Jón Höskuldsson, fræðslufulltrúi Norðurþings
- Hrönný Lund, félagsmálastjóri Norðurþings
- Signý Valdimarsdóttir, ráðgjafi félagsþjónustu og barnavernd
- Árný Yrsa Gissurardóttir, ráðgjafi félagsþjónustu og barnavernd
- Sólveig Mikaelisdóttir, sérkennslufulltrúi
- Anný Peta Sigmundsdóttir, sálfræðingur
- Ingibjörg Sigurjónsdóttir, sálfræðingur

Leikskóladeildir Öxarfjarðarskóla

Öxarfjarðarskóli er samrekin leik- og grunnskóli með tvær leikskóladeildir. Grunn- og leikskóladeild eru í sömu skólabyggingu í Lundi en hin leikskóladeildin er staðsett á Kópaskeri. Leikskólinn Krílakot á Kópaskeri var stofnaður 1985. Í fyrstu var hann rekinn af foreldrum, en um 1990 tók sveitarfélagið við rekstri hans. Árið 1992 flutti leikskólinn inn í húsnæði Grunnskólans á Kópaskeri og hefur verið þar síðan. Sama haust hófst samstarf milli leikskólans og grunnskólans um verkefnið „Brúum bilið“ og hefur það staðið óslitið alla tíð síðan.

Þetta mun vera lengsta óslitna samstarf leik- og grunnskóla á landinu. Markmiðið var að skapa samfellu í starfi skólanna, og að börnunum liði vel þegar þau flyttust á milli skólastiga. Leikskólabörnin kynnast samnemendum og væntanlegum kennara og koma þar af leiðandi öruggari í grunnskólann árið eftir. Nokkrir aðilar hafa komið að þessu samstarfi í gegnum árin. Viðfangsefni hafa verið fjölbreytt. Samvinna í hópi; tónlist, lestur, ritað mál, náttúrufræði og stærðfræði, svo dæmi séu nefnd. Gott samstarf hefur alla tíð verið við kennara í skólanum. Árið 1993 ýttu foreldrar í Öxarfirði starfi af stað í Lundi í samstarfi við sveitarfélagið.

Það var svo árið 2005 að Leikskóladeild Öxarfjarðarskóla í Lundi tók til starfa í nánú samstarfi við grunnskólann og hefur það samstarf aukist í samrekinum leik- og grunnskóla. Verkefnið „Brúum bilið“ stendur enn og elstu börn leikskóladeildanna beggja koma einu sinni í viku í grunnskólann og taka þátt í starfi yngsta stigsins. Þetta skólaár 2019-2020 eru verkefnið í tengslum við „Brúum bilið“ unnið mestmegins út frá verkefninu Byrjendalæsi.

Leikskóladeild Öxarfjarðarskóla starfar eftir kenningum bandaríks heimspekings og uppeðisfræðings; John Dewey og kenningum sovéska sálfræðingsins; Lev S. Vygotsky.

Dewey var á þeirri skoðun að félagslegar athafnir barnsins væru lykillinn að námsgreininum. Frjáls leikur er hafður í hávegum, þar sem leikur er helsta námsleið barnsins. Efniviður leikskólans tengist umhverfi barnsins. Dewey áleit skólann vera samfélag í smækkaðri mynd, grundvallað á lýðræðislegum samskiptum. Virkja skal athafnaþörf og sköpunargáfu barnsins. Hann taldi barnið fært um að læra af eigin reynslu og áhuga. Að læra með því að framkvæma, eru einkunnarorð í kenningum hans. Dewey varaði við of mikilli samkeppni í skólanum, vegna þess að hann taldi hættu á að einstaklingar gætu „valtað yfir“ samborgara sína án tillits til velferðar annara. Markmið menntunar og hvernig hún er notuð átti að bæta líf allra í samfélaginu.

Vygotsky setti fram kenningar um tengsl milli máls og hugsunar; að tungumálið væri aðalverkfæri hugans og um mikilvægi þess fyrir þróun hugsunar. Hann lýsir því hvernig maðurinn, í gegnum tákni túlkar og skilur umhverfi sitt, t.d. með hjálp tungumálsins. Vygotsky sagði að kennsla ýtti undir þroska og væri nauðsynleg fyrir hann. Samkvæmt kenningum Vygotsky er talið að drifkrafturinn sem ýtir undir þroska barna, komi utan frá og sé þess vegna fólgin í samskiptum við aðra. Hann taldi að hægt væri að ná barni af einu getustigi yfir á það næsta, með hjálp frá öðrum sem kunna meira, frá t.d. eldri börnum. Hér er átt við kenningu hans um svæði mögulegs þroska, nærþroskabil (Zone of Proximal Development). Þróun á þroskasviði vitsmuna á rætur að rekja til félagslegra samskipta. Hlutverk kennarans er að leiða börnin í þekkingarleit þeirra, þannig að börnin tengi reynslu sína við nýjar uppgötvanir.

Markmið Leikskóladeildar Öxarfjarðarskóla, Lundi:

- Að efla félagsfærni barnanna
- Að auka hreyfingu barna og að þau læri að njóta hennar
- Að börnin kynnist og læri að virða náttúruna og umhverfi sitt, og njóti hvorutveggja
-

Tenging við aðalnámskrá

Samkvæmt Aðalnámskrá leikskóla sem gefin var út í maí 2011, er menntastefna byggð á eftirfarandi grunnþáttum: læsi, sjálfbærni, lýðræði og mannréttindum, jafnrétti, heilbrigði og velferð, sköpun. Náms svið leikskólans samkvæmt Aðalnámskrá leikskólans frá maí 2011 eru eftirfarandi: Læsi og samskipti, heilbrigði og vellíðan, sjálfbærni og vísindi, sköpun og menning. Náms sviðin taka mið af grunnþáttum menntunar.

Læsi

Lífið í leikskóladeildinni fjallar að miklu leyti um samskipti. Að efla félagslega færni barna snýst m.a. um að börnin verði **læs** á boðskipti; yrt og óyrt í samskiptum. Félagsþroski barna örvast í félagslegu samhengi og í samspili við umhverfið. Hinn félagslegi leikur/þykjustu- og hlutverkaleikir er mikilvæg leið barna til að læra og öðlast reynslu. Starfsmenn leikskóladeildar Öxarfjarðarskóla hafa það hlutverk að fylgjast með og taka þátt í leiknum án þess að stjórna honum. Þeir hvetja og þjálfva börn í leik og kenna börnum að verða læs á boðskipti. Hlutverkaleikir eru einnig mjög háðir færninni til að tjá sig. Það er samtalið sem heldur uppi leiknum. **Að efla félagsfærni barnanna**, er eitt af markmiðum leikskóladeildar Öxarfjarðarskóla. Samskipti eru afar mikilvæg, vegna þess að með þeim þróar maður félagslega færni, sem er undirstaða til að fá að vera með, eignast vini, verða hæfur, sjálfstæður einstaklingur sem virkar vel í hópi.

Börn læra ritmálið eins og talmálið og kynnast því með því að taka þátt í samskiptum við aðra. Í daglegum samverustundum þar sem verið er að leika sér með málið í söng, rími, þulum, þar sem hlustað er eftir hljóðum og stafir skoðaðir, í tjáningu og frásögn, í samtölum og þegar sögur eru lesnar. Þetta eru dæmi um hvernig læsi fléttast inn í skólastarfið og hvernig börnin öðlast reynslu í bernskulæsi. Hér á eftir verður hugtakið bernskulæsi skoðað nánar.

Málörvun og lestrarnám leikskólabarna við Öxarfjarðarskóla:

Markmið starfsins er að:

- Styrkja málmeðvitund barna.
- Þróa vinnubrögð og skapa umhverfi sem leggur áherslu á frumþætti móðurmálsins; **hlustun, tal, lestur og ritun**.

Með hugtakinu málmeðvitund er átt við hljóðkerfisvitund, málfræðivitund, merkingafræðivitund, setningarfræðivitund og málnotkunarvitund.

Þegar litið er til fyrirbærisins tungumál, er fernt sem þarf að hafa í huga:

Innihald: Skilningur, merkingafræði.

Form: Beygingafræði, setningafræði, hljóðkerfisfræði.

Notkun: Boðskipti sem eiga við í það og það skipti.

Hljóðkerfisvitund: Að barnið gerir sér grein fyrir hvernig töluð orð eru byggð upp hljóðfræðilega. Að tungumálið hefur form, það skiptir málið hvað er sagt og hvernig það er sagt.

Kalla má þetta einingar tungumálsins, þær skarast og þær eru undirstöðupættir fyrir málmeðvitund.

Dæmi um leiðir eða aðferðir

Að verða **læs**, felur í sér að skilja og ráða við færni sem byggist á frumþáttum móðurmálsins. Þess vegna er lögð áhersla á, að örva og æfa alla þessa þætti svo sem; **hlustun, tal, lestur og ritun**.

Samskipti við annað fólk er undirstaða þess að afla sér reynslu í að skilja orð.

Í daglegum athöfnum, gegnum leik og starf, skapast mörg tækifæri til að efla mál barna. Í *samtölum* fullorðinna og barna þjálfast hlustun og frásögn, hugtök fylgja athöfnum, tilfinningum og reynslu. Hlutverk hins fullorðna er að gefa sér tíma til samræðna, sýna þolinmæði, áhuga, vera hvetjandi og leiða börnin áfram í samtalinu. Ung börn læra ekki orð og skilja þau bara með því að heyra þau. Þau þurfa einnig að fá reynslu af orðinu í notkun, að kynnast orðinu í mismunandi samhengi.

Hvað söngþroskann varðar, er aldurinn eins árs til fimm ára mikið næmiskeið barna. *Söngur* skiptir miklu máli, einnig fyrir málþroska barna. Sungin kvæði og að fara með þulur, eykur tilfinningu fyrir fjölbreytileika málsins, þjálfar framburð og styrkir tilfinningu fyrir formi og hjómfalli málsins. Færni barna í að geta rímað á unga aldri hefur fylgni við síðari lestrartileinkun.

Að taka barn í fang sér með bók fyrir framan sig, gefur barninu tækifæri til að skynja hljóðin í orðunum og hjómfall orðanna betur. Ef notaður er fingur til að fylgja textanum eftir, horfir barnið á hvernig er farið yfir línurnar í ákveðinni röð og áttar sig smátt og smátt á lesátt; að lesið er frá vinstri til hægri og niður síðuna. Þau læra að tákni og stafir hafa merkingu og standa fyrir atburði. Ef myndir eru í bókinni, tengir barnið orð, setningar og myndir og leggur þau á minnið. Með því að *lesa fyrir börn* og tala um efnið eykst orðaforði og skilningur á innihaldi textans. Lestur fyrir börn eflir hlustun og einbeitingu.

Bækur hafa sögulegt, menningarlegt og listrænt gildi. Þær hafa einnig fræðslu-, skemmti- og uppeldisgildi. Bókmenntir eru þess vegna mikilvægur þáttur í leikskólastarfi. Bækur þurfa að verða aðgengilegar. Daglegar skipulagðar lestrar- og bókastundir þurfa þess vegna að eiga sér stað. Börnin fá tækifæri sjálf, til að skoða og fletta bókunum, auk þess sem fullorðnir lesa fyrir börnin. Gefist hefur vel að lesa fyrir börnin í hvíldarstund eftir aðalmáltíð. Velja þarf efni til lesturs með tilliti til gæða texta og vandaðs málfars.

Öxarfjarðarskóli, bæði leik- og grunnskóladeild, hafa tekið þátt í þróunarverkefninu **Byrjendalæsi í samstarfi við Háskólann á Akureyri**. Í Byrjendalæsi er verið að horfa til m.a. kennsluaðferða leikskóla, þ.e. í náms- og þroskaleið barnsins er *leikurinn* lykilatriði.

Samstarf er milli leikskóladeildar og grunnskólans um verkefnið „**Brúum bilið**“. Markmiðið er að skapa samfellu í starfi skólanna, að börnunum líði vel og séu örugg þegar þau flytjast á milli skólastiga. Leikskólabörnin kynnast væntanlegum samnemendum og kennurum og koma þar af leiðandi öruggari í skólann árið eftir.

Sjálfbærni og vísindi

Aðalnámskrá leikskóla frá maí 2011 bendir á að: *Hlutverk leikskóla er að styðja við fróðleiksþorsta barna... og aðstoða börn við að sjá tengsl, orsök og afleiðingu og styrkja skilning þeirra á hugmyndum og hugtökum. ... Mikilvægt er að kenna börnum að bera virðingu fyrir umhverfi sínu og náttúru og skapa þeim tækifæri til að upplifa og njóta.*

Að börnin kynnist og læri að virða náttúruna og umhverfi sitt, og njóta hvorutveggja, er eitt af markmiðum leikskóladeildar Öxarfjarðarskóla.

Í gönguferðum, útivist og leikjum í náttúruumhverfi skólans er athugað hvernig veðurfar og árstíðir hafa áhrif á líf plantna og dýra. Fyrirbæri eins og vatn, snjór og ís eru nærtæk efni, þar sem eiginleikar efnis eru skoðaðir. Hlutverk hinna fullorðnu er að spyrja börnin opinna spurninga, auka forvitni þeirra og láta börnin leita lausna.

Í vettvangsferðum skoðum við og lærum að þekkja spor í snjó og mold og í hvaða átt dýrin hafa farið, dýr eins og rjúpur, mýs, hestar, kettir, hundar og kindur. Börnin hafa tækifæri til upplifa nokkuð fjölbreytt fuglalíf. Þar má nefna m.a. hrossagauk, hrafn, skógarþröst, snjótittling/sólskríkju, gæs, þúfutittling, músarindill og rjúpu. Börnin virða fyrir sér ýmsar plöntur, tína bláber, hrútaber og önnur ber, og njóta. Sumarið 2019 hjálpuðu leikskólabörnin í Lundi til með að vökva og hirða grænmeti sem sáð og sett var niður í umhverfi Öxarfjarðarskóla. Í haust var uppskeruhátið þegar leikskólabörn voru að taka upp kartöflur í samstarfi við grunnskólakennara. Kartöflur og salat voru síðan matreidd og borðað í skólanum.

Í Aðalnámskrá leikskóla frá 2011 er fjallað um að hugtakið sjálfbærni sé jafnvægisástand og ferli sem felst í breytingum til jafnaðar í víðari skilningi sem varðar náttúruna, samfélagið, menninguna og einstaklinginn.

Maðurinn er hluti af vistkefi jarðarinnar og fer mannfjöldi ört vaxandi. Súrefni, sól, plöntur og hreint vatn er forsenda fyrir líf á jörðu. Svæði þar sem t.d. trjám fækkar, skógrækt minnkar, losun koltvísýrings eykst af mannavöldum, eykur hættu á hækkandi hitastig og minnkandi ósónlagi. Eyðimerkurmyndun er stækkandi vandamál á heimsvísu. Hér á landi eru bæði þekking og reynsla fyrir hendi til að finna leiðir sem gertur gert landið grænna. Þekkingaleysi er mjög varhugavert í umgengni við landið. Við megum ekki láta börnin hugfallast yfir bágbornu ástandi jarðar, en benda á að atriði sem þau geta gert til að bæta umhverfið. Margt smátt gerir eitt stórt.

Það þarf að kenna börnum m.a. að lesa náttúruna, þekkja sár í gróðrinum og spyrja; hvað er til ráða, hvað getum við gert? Stundum valda náttúruöflin spjöllum á umhverfinu með t.d. sandfoki eða flóðum. Aðgerðaleyfi manna í þessum efnum er miður. Hvað með rusl sem verður á vegi okkar í vettvangsferðum? Við tökum það með og ruslinu er skilað á

viðeigandi stað. Leikskólar eru skilgrindir sem fyrsta mennastig á Íslandi. Ábyrgð starfsfólks á þessu menntastigi er mikilvæg, t.d. að vera fyrirmynd barna í samtölum og fræðslu, kenna nemendum að ganga vel um náttúruna, kenna þeim að meta og þykja vænt um hana.

Eftir áratugi þar sem markaðsöflin hafa kynt undir neyslupjódfélag er komið að skuldadögum. Kenna þarf börnum að ganga vel um eigur sínar og annara, nýta og endurnýta, bæta og gera við. Maðurinn þarf að setta sig við hófsemi og breyttar neysluvenjur. Jafnrétti og lýðræði, líka fyrir komandi kynslóðir.

Hinn félagslegi leikur barna er leið barna til að læra. Leikurinn fer fram í skólastofum leikskóladeilar Öxarfjarðarskóla og utandyra í hinu frábæra nátturuhverfi skólans. Hlutverk starfsmanna leikskóladeilar Öxarfjarðarskóla er að kenna börnunum að bera virðingu fyrir náttúrunni, fyrir sjálfum sér og fyrir náunganum. Fram hefur komið í fréttum frá Norðurþingi að almennt hefur rekstur mótuneyta í sveitafélaginu gengið vel. Sumstaðar er rík hefð fyrir samstarfi við bændur og ræktendur í nærumhverfi um að afla hráefni til matargerðar í skóla sveitarfélagsins. Einnig eru hugmyndir uppi um að skoða möguleika til að draga úr innkaupum matvæla sem eru flutt um langan veg og skila þannig eftir sig vistspor. Vistspor er mælikvarði á hvað maðurinn notar frá náttúrunni og losar sig við eins og rusl, mengun og hversu mikið er gengið á náttúruna.

Hugmyndafræðin á bak við hugtakið sjálfbærni samanstendur af mörgum þáttum sem skiptast í þrjá meginflokka: það er hinn umhverfislega, félagslega og hagræna. Krafa um arðsemi og nýtingu auðlinda má ekki eyðileggja búsvæði lífvera. Það getur haft bein áhrif á lífsgæði fólks. Þess vegna er mikilvægt að mennta og upplýsa fólk frá unga aldri.

Lýðræði og mannréttindi

Leikskólastarfið snýst m.a. um að leitast við að gera börnin að virkum þátttakendum í lýðræðissamfélagi. Hugtökin lýðræði og mannréttindi haldast í hendur og einstaklingurinn lærir að taka afstöðu til siðferðilega álitamála. Samverustundir og hinn frjálsi félagslegi leikur eru kjörnir vettvangar til að kenna börnunum að setja sig í spor annara, læra að leysa úr ágreiningsefnum, læra að sýna samúð, bera virðingu fyrir sjálfum sér og öðrum. Börn sækjast eftir stuðningi hins fullorna í leiknum þegar eitthvað bjátar á. Starfsmenn leikskóladeildar Öxarfjarðarskóla kenna börnunum að skiptast á, koma með tillögur um hvernig á að haga sér til að sýna öðrum gagnkvæma tillitsemi, virðingu. Hinn félagslegi leikur er kjörin leið til að kenna börnunum lýðræðisleg vinnubrögð. Hann er einnig leið til að takast á við viðfangsefni eins og jöfnuð og að læra að gera sér grein fyrir eigin velferð og annara. Eins og annarsstaðar í samfélaginu ber stöðugt að minna á hugtakið lýðræði. Með hegðun sinni hefur starfsfólkið áhrif á námsumhverfi og reynslu leikskólabarna. Reynsla barna mótar viðhorf þeirra og hvernig þau bregðast við núverandi kringumstæðum og e.t.v. sem fullorðnir. Leikskólinn setur reglur sem gilda í samskiptum. Útskýra þarf fyrir börnum tilgang reglna. Eldri börn þurfa einnig að geta tekið þátt í að setja reglur fyrir hópa og ræða þær. Þannig verður þetta vísir að lýðræðislegum vinnubrögðum sem eru undirstaða lýðræðisþjóðfélags.

Uppeldisstefna Öxarfjarðarskóla byggist á sjálfsstjórnarkenningu sem kallaður er „**Jákvæður agi**“. Áherslur í kenningunni er að skapa jákvætt andrúmsloft, festu, hlýju og ábyrgð. Hugað er að þörfum einstaklingsins, að hvetja, fagna framförum, læra af mistökum. Stuðla þarf að því að kenna börnum að *gera sitt besta*, en það geta ekki allir vera bestir í öllu. ***Að efla félagsfærni barnanna***, sem er eitt af markmiðum leikskóladeildar Öxarfjarðarskóla, er einnig hluti af þeim atriðum sem nefnd eru hér að ofan.

Jafnrétti

Í Aðalnámskrá leikskóla frá 2011 er hugtakið jafnrétti notað sem regnhlífahugtak sem nær til margra þátta svo sem aldurs, búsetu, fötlunar, kyns, kynhneigðar, litarháttar,

lífskoðana, menningar, stéttar, trúarbragða, tungumáls, ætternis og þjóðernis. Hér væri e.t.v. rétt að staldra aðeins við hugtakið umburðarlyndi. Þegar hlustað er á skoðarnir annarra felur það í sér rétt einstaklings til að koma sínum eigin skoðunum á framfæri án þess að það sé gert lítið úr þeim. Við þurfum ekki öll að vera sammála. Með hugtakinu umburðarlyndi er einnig hægt að fjalla um að bera virðingu fyrir öðrum og skoðunum annarra. Markmiðið er að geta lífað saman í sátt þrátt fyrir ólík lífsviðhorf og þau regnhlífahugtök sem Aðalnámskrá frá 2011 nefnir. Þar með er ekki sagt að hægt sé að umbera allar skoðanir, ákveðin mörk mótast.

Jafnrétti í leikskólanum snýst ekki um að allir einstaklingar eiga að vera eins, en að allir eiga t.d. sama möguleika til að taka þátt í starfsemi leikskólans á sínum forsendum. Við eigum að veita öllum börnum jafna möguleika á athygli og að hlustað sé á þau. Til þess að starfsfólkið geti miðlað og kennt börnum jafnrétti, þarf það íhuga eigin afstöðu og viðhorf. Í því felst skoðun á eigin hegðun sem getur breytt samskiptamynstri okkar við börnin.

Heilbrigði og velferð

Áhersla er lögð á útivist og hreyfingu í leikskólastarfinu, samanber eitt af markmiðum leikskóladeildar Öxarfjarðarskóla: ***Að auka hreyfingu barna og að þau læri að njóta hennar.*** Aðalnámskrá leikskóla frá 2011 bendir á, að heilbrigði byggist á félagslegri, andlegri og líkamlegri vellíðan.

Útivistartímar og frjalsir leikir eru daglega, einnig tíðar gönguferðir fyrir börn og starfsfólk leikskóladeildar Öxarfjarðarskóla, nema óveður sé. Hreyfing eflir hugann, stuðlar óbeint að andlegri og félagslegri vellíðan. Leikskóladeild Öxarfjarðarskóla hefur vikulega einn íþróttatíma undir stjórn iðjuþjálfra og íþróttaleiðbeinanda. Hreyfiverkefni sem börnin leysa, er gert með leik og leikrænni tjáningu. Börnin læra m.a. að fylgja fyrirmælum, hlusta, þau eru þjálfuð í að skilja og hlíta þeim reglum sem einhverjir aðrir setja. Hluta af íþróttatímanum er einnig varið í hinn frjálsa félagslega leik barna.

Vegna þess hve líðan barns hefur áhrif á sjálfsmynd þess og trú á eigin getu, tekur starfið í leikskóladeild Öxarfjarðarskóla mið af heilbrigði og vellíðan sérhvers barns. Ásamt þáttum eins og hreyfingu, eru slökun og hvíld einnig nauðsynleg. Hvíldarstund nemenda er hluti af dagsskipulagi leikskóladeildarinnar. Holl fæða og reglulegar máltíðir stuðla jafnframt að líkamlegri og andlegri vellíðan. Í þessu sambandi má benda á matseðil mötuneytis Öxarfjarðarskóla í samvinnu við Lýðheilsustöð. Viðbættur sykur er tekinn úr fæðuúrvali barna leikskóladeildar.

Sköpun og menning

Aðalnámskrá leikskóla frá 2011 fjallar um nám sem breytingu: *Nám á sér stað þegar einstaklingur vinnur með áreiti, tengir það fyrri þekkingu og skapar nýja.* Með öðrum orðum, að byggja ofan á þekkingu og mynda þannig nýja. Einnig ber starfsfólki leikskóladeildarinnar að hafa í huga nauðsyn barna að eiga leikfélaga til að deila og skapa reynslu með.

Sköpunarþörf og hugmundaflug birtist í leik barna. Leikurinn felur í sér nám og af leik sprettur ný þekking, nýjar athafnir, leikni og tilfinningar. Í leik þjálfar barnið upp færni og hæfni, sem það þarf á að halda, þegar það verður fullorðið. Hlutverk starfsmanna í leik barna er að fylgjast vel með leiknum og vera reiðubúnir að örva eða taka þátt í leiknum á forsendum barna. ***Að efla félagsfærni barnanna,*** sem er eitt af markmiðum leikskóladeildar Öxarfjarðarskóla er einnig vel við hæfi að nefna í þessu samhengi.

Aðalnámskrá leikskóla frá 2011 skrifar m.a. að *...börn kynnist bókmenntum, þulum, sögum og avintýrum læra texta og taka þátt í söng.*

Hópastarf, þar sem myndlist, málrækt, söngur og lestur/læsi eru viðfangsefni, geta verið vettvangur uppgötvunar og sköpunar, sem leikskóladeild Öxarfjarðarskóla leggur rækt

við. Lögð er áhersla á, að börnin læri texta og taki þátt í söng. Þau kynnast bókmenntum, þulum, ljóðum, sögum og ævintýrum. Talið er, að börn hafi meðfædda hæfileika til þess að skilja innihald sagna út frá tilfinningum sínum. Tröll, nornir og önnur fyrirbæri eru myndmál og hluti af draumaveröld þeirra fyrstu sjö árin. Þjóðsögur eru upprunalega frá löngu gleymdri fortíð, þar sem við sækjum siðferðislega krafta okkar í myndmál sem flestir skilja, til þess að breyta rétt í baráttunni á milli hins góða og illa. Í öllum menningarheimum finnast þjóðsögur sem hafa sömu tengsl frá sameiginlegri fortíð. Því eru þjóðsögurnar mikilvægar í barnauppleði nútímans. Börnin skapa síðan og tjá upplifun sína í myndlist og leikjum.

Í leikskóladeild Öxarfjarðarskóla hefur einnig verið unnið með skuggaleikhús. Leikur með skuggabrúður getur stuðlað að skapandi hugsun og styrkt imyndunarafl ungra barna, hjálpað þeim að halda athygli og yfirvinna feimni. Skuggaleikhús tengir saman margar listgreinar; myndlist, tónlist, leiklist og framsögn.

Samstarf leik- og grunnskóla

Öxarfjarðarskóli er heilstæður skóli, samrekin leik- og grunnskóli í einu húsnæði. Skólinn er lærdómssamfélag þar sem leitast er við að efla alhliða þroska barna: hreyfiþroska, félagsþroska, vitsmunabroska og tilfinningabroska. Leikskóladeildin er fyrsta menntastig í Öxarfjarðarskóla. Töluverð samvinna er milli menntastiga. Starfshættir skólans hvetja til samvinnu og samstarfs milli barna, starfsfólks og foreldra.

Fáein dæmi um samstarfið verða nefnd hér á eftir. Samsöngur skólans fer fram vikulega, þar sem öll börn bæði í leik- og grunnskóladeildum, ásamt kennurum og starfsfólki taka þátt og hafa áhrif á t.d. lagaval og framkvæmd. Annað dæmi er Árhátíð Öxarfjarðarskóla, þar sem nemendur úr leikskóladeildinni taka einnig þátt og stíga á svið. Árhátíðin er menningarhátíð sem ungir sem aldnir úr samfélaginu mæta á. Viðburðir og verkefni af þessu tagi efla vitund barna um gildi samvinnu og samkennd. Önnur hátíð Öxarfjarðarskóla sem má nefna, eru Litlu jólin, þar sem allir nemendur leik- og grunnskóladeilda ásamt kennurum og starfsfólki, borða saman hátíðarhádegismáltíð í matsal skólans. Foreldrar og velunnarar mæta síðan í jólakaffi og svo er sungið og dansað í kring um jólatréð. Hægt er að skrá þessa þætti einnig undir kaflann hér á undan um *Sköpun og menningu*, eins og Aðalnámskrá leikskóla 2011 fjallar um: *Taka virkan þátt í að móta menningu leikskólans með hátíðum og viðburðum sem tengjast barnamenningu*.

Tíðar leikstundir og gönguferðir í náttúruumhverfi skólans ásamt vikulegum íþróttatíma í íþróttahúsi skólans, gefa börnunum tækifæri til fjölbreyttrar hreyfingar og útiveru. Einnig er þetta kjörið tækifæri til að kenna börnum að bera virðingu fyrir náttúrunni og umhverfi sínu. ***Að börnin kynnist og læri að virða náttúruna og umhverfi sitt, og njóta hvorutveggja***, er eitt af markmiðum leikskóladeildar Öxarfjarðarskóla og er vel við hæfi að nefna.

Hópastarf og leikir stuðla að samvinnu barna og auka samheldni þeirra og ábyrgðarkennd. Í samskiptum við aðra eykst félagslegur þroski. Þau læra samskiptareglur, að virða rétt annarra og að bera ábyrgð á sjálfum sér og gjörðum sínum. Í hópastarfi og leikjum skapast vettvangur, þar sem leggja má áherslu á gildi og starfshætti sem renna stoðum undir lýðræðislegt samfélag, eins Aðalnámskrá leikskóla 2011 kveður á um.

Dagskipulag leikskóladeildar í Lundi

Hér á eftir er dagskipulag leikskóladeildar Öxarfjarðarskóla í Lundi. Benda má á að dagskipulagið er í senn fastmótað og sveigjanlegt. Það tekur einnig mið af stundaskrá hvers mánaðar.

- Leikskóladeild Öxarfjarðarskóla í Lundi opnar að morgni kl 7:45.
- Um kl 8.30 fer fram handþvottur og morgunverður, meðal barnanna eru valdir þjónar dagsins til að leggja á borð í morgunverði, hádegssverði og miðdagshressingu. Um leið er dagatalið skoðað saman og uppfært. Sungið er um vikudagana og mánaðarheiti. Þjónar dagsins finna heiti dags sem skrifuð eru á spjöld og hengd upp á vegg, einnig dagsetningu. Unnið er með máhljóð, tákni, bókstafi og tölustafi.
- Eftir morgunmat er bókastund.
- Útivist, hópastarf, frjáls leikur, gönguferð fer fram eftir bókastund.
- Hádegsmatur er um kl 11:50
- Hvíldarstund (um.þ.b 25 min) fylgir í kjölfar hádegssverðar, þá er hlustað á sögur eða tónlist.
- Hópastarf af ýmsu tagi tekur við eftir hvíld, en er einnig fyrir hádegi.
- Frjáls leikur inni eða úti.
- Söngstund fer fram annaðhvort fyrir eða eftir síðdegishressingu.
- Útivist
- Heimferð kl 16:00

Ekki er tiltekið nákvæmlega hvenær allir dagskrárliðir hefjast og hvenær þeim lýkur vegna þess að sveigjanleiki hentar starfsumhverfi leikskóladeildarinnar í Lundi. T.d ef veður er gott er lengri útivist betri kostur. Einnig teljum við rétt að hinn frjálsi félagsleikur barna fái að halda ótruflaður áfram ef vel gengur þó að komið sé fram yfir ákveðin tímamörk. Einnig eru fastir liðir í samstarfi við grunnskóladeild Öxarfjarðarskóla sem sjá má á stundaskrá barnanna. Öxarfjarðarskóli er heildstæður grunn- og leikskóli með stöðugt flæði og samvinnu milli menntastiga.

*Elisabeth Erichsen Hauge
Deildarstjóri leikskóladeildar í Lundi*

Byggðasafn Norður-Þingeyinga

Í starfsemi Byggðasafns Norður-Þingeyinga er lögð mikil áhersla á fræðslustarf. Fyrir utan lögbundið fræðsluhlutverk safnsins er markmið safnsins að safnkosturinn sé gestum á öllum aldri til fróðleiks, skemmtunar og örvunar. Safnið er gátt inn í líf forfeðranna og safnaheimsóknir eru mikilvægur þáttur í samfélags- sögu- og grenndar-kennslu. Boðið er upp á skipulagðar heimsóknir í safnið fyrir elstu hópa í leikskóla og 4. bekk. Að auki taka starfsmenn safnsins á móti skólahópum á öllum aldri í samstarfi við kennara.

Heilsugæsla

Skólaheilsugæslan er hluti af heilsugæslunni og framhald af ung- og smábarna-vernd. Markmið skólaheilsugæslunnar er að efla heilbrigði nemenda og stuðla að vellíðan þeirra. Skólaheilsugæsluhjúkrunarfræðingur er ekki meðferðaraðili en hefur þekkingu til að veita stuðning, ráðgjöf og eftirfylgd á heilsugæslustöðinni sé þess óskað. Starfsfólk skólaheilsugæslunnar vinnur í náinni samvinnu við foreldra/forráðamenn, skólastjórnendur, kennara og aðra sem koma að málefnum nemenda með velferð nemenda að leiðarljósi. Þannig er stuðlað að því að börn fái að vaxa, þroskast og stunda nám sitt við bestu líkamlegu og andlegu skilyrði. Starfsemi skólaheilsugæslunnar er skv. lögum, reglugerðum og tilmælum sem um hana gilda. Í henni felast skoðanir, bólusetningar og heilbrigðisfræðsla, ásamt ráðgjöf til nemenda, fjölskyldna þeirra og starfsfólks skólans. Farið er með allar upplýsingar sem trúnaðarmál.

Heilbrigðisfræðsla er einn af mikilvægustu þáttum í heilsuvernd grunnskólabarna. Markmið fræðslunnar er að auka þekkingu nemenda á heilsu og þáttum sem hafa áhrif á hana. Heilbrigðisfræðslan getur þannig haft jákvæð áhrif á viðhorf og stuðlað að heilbrigðum lífsstíl. 6H- heilsunnar er samstarfsverkefni Miðstöðvar heilsuverndar barna, Lýðheilsustöðvar, Landlæknis o.fl. Markmið verkefnisins er að útbúa kennslugögn fyrir starfsfólk skólaheilsugæslunnar til að nota við heilbrigðisfræðslu og þannig stuðla að aukinni og samræmdri heilbrigðisfræðslu í grunnskólum landsins. Sú hugmynd sem höfð er að leiðarljósi er að börnin læri í gegnum athafnir og því fylgja oft sérstök verkefni með hverri fræðslu. Lögð er áhersla á það jákvæða frekar en vera með hræðslu-áróður. Sjá nánar á netinu www.6h.is

Fræðsla:

1. **bekkur:** Hollusta, hreinlæti (tannheilsa og handþvottur), hreyfing/hjálmafræðsla.
2. **bekkur:** Hvíld og hamingja.
3. **bekkur:** Hollusta og hreyfing.
4. **bekkur:** Slysavarnir, hreinlæti (tannheilsa), hamingja, sjálfsmynd.
5. **bekkur:** Hreyfing, hollusta, hamingja og samskipti.
6. **bekkur:** Kynþroskinn.
7. **bekkur:** Hugrekki, hreinlæti (tannheilsa).
8. **bekkur:** Hollusta og hreyfing, hugrekki
9. **bekkur:** Kynfræðsla.
10. **bekkur:** Viðtal. Kynning á heilsugæslunni.

Sjá upplýsingar www.6h.is

Þar sem samkennsla er geta tveir eða fleiri bekkir verið teknir saman í fræðslu.

Fundir:

Venjan er að skólahjúkrunarfræðingur sitji nemendarverndarfundi.

Skólaskoðanir:

Heilbrigðisskoðanir eða skólaskoðanir eru árlega hjá öllum grunnskólabörnum sem tilheyra heilsugæslustöðvunum á Raufarhöfn og Kópaskeri.

Lyfjaumsjón:

Börn skulu ekki hafa lyf undir höndum í skólanum nema í undantekningartilfellum og þá í samráði við kennara og skólahjúkrunarfræðing. Slíkar lyfjagjafir geta t.d. verið ofnæmis-sprautur, insúlingjafir og ofvirknilyf.

Slys og veikindi:

Mikilvægt er að skólaheilsugæslan viti af börnum sem eru með langvinna og/eða alvarlegan sjúkdóm s.s. sykursýki, ofnæmi, flogaveiki og blæðingarsjúkdóma. Ef óhapp eða slys verða á skólatíma sér starfsfólk skólans um fyrstu hjálp. Ef nemandi þarf að fara á heilsugæslustöð er reynt að ná í foreldra/forráðamenn sem geta þá fylgt barninu, en ef um mjög alvarleg veikindi eða slys er að ræða og barn þarf að fara strax á heilsugæslustöð, þá fylgir starfsmaður skólans barninu, ef þarf.

Mjög mikilvægt er því að skólinn hafi öll símanúmer þar sem hægt er að ná í foreldra/-forráðamenn barnsins.

Tannvernd:

Skólinn býður öllum nemendum skólans upp á flúorskól ½ mánaðarlega og þurfa foreldrar að láta vita ef barn á ekki að fá flúorskólun. Skólahjúkrunarfræðingur getur falið starfsmanni/skólaliða að sjá um skólun.

Lús:

Ef upp kemur lús í skólanum er send tilkynning um það heim ásamt leiðbeiningum um meðferð. Kembing og meðferð er á ábyrgð foreldra og mikilvægt að foreldrar skoði hár barna sinna reglulega. Einnig er nauðsynlegt að láta skólahjúkrunarfræðing eða kennara

vita ef barn fær lús þar sem atvikin eru tilkynningarskyld til Landlæknis. Barn sem fær lús getur mætt í skóla um leið og varúðarráðstafanir eru hafnar og fyrstu meðferð með lúsadrepanði lyfi er lokið. Það þarf því ekki að missa úr skóla.

Svefn barna:

Til að börnum líði vel og séu hæf til að takast á við verkefni dagsins þurfa þau nægan svefn, en svefnþörf skólabarna er 8-10 klst. á sólahring.

Líðan barna:

Til að njóta sín í námi verður barninu að líða vel í skólanum. Skólaheilsugæslan hvetur foreldra til að vera vakandi yfir líðan barna sinna og spyrja þau reglulega um líðan sína. Einnig hafa það hugfast að hrós og hvatning styrkja jákvæða hegðun og auka vellíðan. Foreldrar geta ávallt leitað ráðgjafar hjá skólaheilsugæslunni varðandi andlegt, líkamlegt og félagslegt heilbrigði barnsins.

Samtök fámennra skóla, SFS

Meginhlutverk Samtaka fámennra skóla er að standa vörð um hagsmuni fámennra skóla á öllum skólastigum, efla samstarf þeirra á ýmsum sviðum og stuðla að fjölbreyttara skólastarfi. Eigi byggð að lifa í dreifbýli verður mikilvægi þess að þar séu góðir skólar seint ofmetið. Þá hafa Samtök fámennra skóla kynnt ýmsar nýjungar í skólastarfi, beitt sér fyrir faglegri umræðu um skólamál og sérstaklega kynnt kosti samkennslunnar, en það er það kennsluskipulag sem fámennir grunnskólar styðjast að mestu við.

Samstarf við Tónlistarskóla Húsavíkur

Kennarar frá Tónlistarskóla Húsavíkur koma í skólann tvo daga í viku, þriðjudaga og fimmtudaga, til að kenna einstaklings- og hópkenndu. Á þriðjudögum er kennd tónmennt í 1.-8. bekk og þá fá nemendur m.a. kenndu á marimbahljóðfæri sem keypt voru í skólann í október 2011.

Samsöngur er einu sinni í viku, á þriðjudögum, safnast nemendur leik- og grunnskóla og kennarar saman í gryfju til að syngja. Í söngstund eru valin lög sem henta öllum aldurs- hópum og jafnvel erlend lög og textar. Söngstundin er í umsjá kennara Tónlistarskólans, þeirra Ervins og Piret.

Atvinnuþema

Það er orðin hefð að Öxarfjarðarskóli bjóði nemendum, sem það kjósa, að verja þremur skóladögum við sauðburðarstörf á sveitaheimilum í héraðinu. Yfirgnæfandi meirihluti nemenda hefur tekið þessu boði fagnandi og þeir hafa notið þess í ríku mæli að fá tækifæri til að kynnast undirstöðuatvinnugrein héraðsins. Öxarfjarðarskóli þakkar bændum og fjölskyldum þeirra fyrir einstaka lipurð og velvild í garð þessa verkefnis.

Þá hafa fyrirtæki á svæðinu tekið afar vel á móti nemendum skólans þegar eftir því hefur verið leitað. Þau hafa einnig stutt fjáröflunarstarf nemendafélagsins með ráðum og dád. Öxarfjarðarskóli þakkar forstöðumönnum og starfsfólki fyrirtækjanna fyrir ánægjulegt samstarf og velvild á liðnum árum.

Þemavika

Tekin var ákvörðun, skólaárið 2011-2012, um að brjóta upp skólastarfið á miðju skólaári febrúar verða þemadagar í Öxarfjarðarskóla. Við stefndum á að þetta yrði árlegur viðburður í Öxarfjarðarskóla og er það svo. Á þemadögum er skólastarfið brotið upp. Það er gengið á fjöll, hefðbundið bóknám er brotið upp og tekið fyrir á annan hátt, myndverk unnin út frá þjóðsögum, búnir til leikir, æfð leikrit og farið í leiki, skákinni gerð skil o.fl. Þemað er sköpun. Nemendur skapa m.a. með sér nýja reynslu

með því að læra nýjan dans eða ganga á nýtt fjall, fást við ný verkefni m.a. hanna þeir ýmislegt, áþreifanleg verkefni í stærðfræði o.fl. Yngsti hópurinn, 1.-4. bekkur, fær nýja upplifun þ.e. að kynna björgunarsveitarbúnaði og starfi. Formaður Björgunarsveitarinnar Núpa, kemur með björgunarsveitarbílinn og búnað og kynnir fyrir nemendahópnum.

Sköpun er einn af grunnþáttum í nýrri Aðalnámskrá Menntamálaráðuneytis 2011.

MAT Á SKÓLASTARFI 2019 - 2020

Hvers vegna sjálfsmat?

Rökin fyrir því að meta skólastarfið í Öxarfjarðarskóla eru af tvennum toga. Annars vegar er um að ræða utanaðkomandi fyrirmæli sem birtast í lögum og reglugerðum stjórnvalda og hins vegar er það innri hvati, það er að segja löngun starfsmanna skólans til að bæta skólastarfið.

Rafrænt skólamat Sifjar Vígbórsdóttur og Valdimars Helgasonar er eitt af þeim tækjum sem skólinn hefur yfir að ráða til innra mats.

Ytri hvati

Lögum samkvæmt á Sveitarfélagið að sjá um að gerð sé úttekt á skólastofnunum innan þess á þriggja ára fresti þ.e.a.s. ytra mat.

Í 49. grein laga um grunnskóla nr. 66/1995 segir:

Sérhver grunnskóli innleiðir aðferðir til að meta skólastarfið, þar á meðal kennslu- og stjórnunarhætti, samskipti innan skólans og tengsl við aðila utan skólans. Á fimm ára fresti skal að frumkvæði menntamálaráðuneytisins gerð úttekt á sjálfsmatsaðferðum skóla.

Úr bæklingi um sjálfsmat skóla (Menntamálaráðuneytið 1997)

Margir ólíkir þættir hafa áhrif á skólastarf s.s. kröfur og þarfir nemenda, samfélags og atvinnulífs, námsstaða nemenda og viðhorf og væntingar foreldra. Miklu skiptir að skólar leitist við að koma til móts við ólíkar þarfir þessara aðila á markvissan hátt og meta reglulega starf sitt og stöðu. Sjálfsmat er ein leið til þess að miðla þekkingu á skólastarfi, upplýsingum um það og kynna lausnir á vandamálum og er einnig leið til umbóta í skólastarfi. Jafnframt er sjálfsmat liður í þróun og í vexti skólans... Megintilgangur sjálfsmats er að gera starfsfólki skóla auðveldara að vinna að framgangi markmiða skólans, meta hvort þeim hafi verið náð, endurskoða þau og stuðla að umbótum.

Úr Aðalnámskrá grunnskóla, 2011 – almennum hluta:

Mennta- og menningarmálaráðuneytið og eftir atvikum sveitarfélög bera ábyrgð á ytra mati leikskóla, grunnskóla og frambaldsskóla, samkvæmt sérstakri reglugerð. Mennta- og menningarmálaráðuneytið gerir áætlanir til þriggja ára um ytra mat, kannanir og úttektir, sem miða að því að veita upplýsingar um framkvæmd skólalífs í leike-, grunn- og frambaldsskólum.

Innri hvati

Öxarfjarðarskóli er enn að skoða skólastarfið í ljósi Aðalnámskrár, 2011, og grunnþættina sex. Regluleg endurskoðun er mikilvæg.

Skólinn hefur á að skipa áhugasömu og hæfu starfsfólki sem leggur metnað sinn í að bæta skólastarfið, þannig að það verði sem ánægjulegast, árangursríkast og markvissast. Til að svo megi verða er gagnlegt að meta starfið reglulega og nota niðurstöðurnar sem veginni í umbótastarfi. Um þetta eru væntanlega allir sammála, þó svo menn greini á um matsaðferðir, matstæki og eftirlitshlutverk stjórnvalda.

Í skólanámskrá ber að skilgreina markmið og áherslur skólans og í raun alla þá þætti sem sjálfsmat skóla þarf að ná til. Skólanámskráin er því leiðarljós og grundvallargagn í matsstarfinu og endurskoðun hennar hluti af því. Sú skólanámskrá sem hér liggur fyrir er í vissum skilningi skref okkar í átt til skipulegs og formlegs sjálfsmats. Í fyrri hluta

leggjum við áherslu á að setja hinar almennu áherslur skólans fram með skipulögðum hætti, en í síðari hluta námskrárinnar er ítarleg útfærsla á kennslufræðilegum áherslum og námsmarkmiðum fyrir einstaka námshópa og kennslugreinar. Stóri vísir, almenni hluti námskrár er nú eingöngu gefinn út á rafrænu formi og er að finna á vef skólans. Námsgreinahlutann, Litla vísi, þarf að endurskoða og huga vel að því hvað af honum verður sett á netið í ljósi persónuverndarlaga.

Ytra mat – Úttekt

Eitt af lögbundnu verkefnum sveitarfélagsins er að sinna mati og eftirliti með gæðum skólastarfs og láta ráðuneyti í té upplýsingar um framkvæmd skólalæðs, innra mat skóla og ytra mat sveitarfélags, framgang skólastefnu sinnar og áætlanir um umbætur. (37. gr. laga um grunnskólalög og 19. gr. laga um leikskóla). Okkur stendur til boða að fá úttekt á skólanum, okkur að kostnaðarlausu. Menntamálaráðuneytið falið fulltrúun sínum að vinna úttekt á Öxarfjarðarskóla haustið 2019.

Hvenær og hverjir?

SKÓLAÁRIÐ 2019 - 2020

TÍMI	AÐGERÐ	ÞÁTTTAKENDUR
Febr/Mars 2020	Ytra mat á vegum Menntamálaráðuneytis. Vinnur úttekt á Öxarfjarðarskóla á haustönn 2020.	Skólastjórar, starfsfólk, nemendur, foreldrar, foreldrafélag, skólaráð, ofl.
Apr.– maí 2020	Unnið úr niðurstöðum úr Ytra mati (þegar þær berast).	Skólastjórar, matshópur, kennarar, annað starfsfólk, skólaráð.

Hver er tilgangurinn með sjálfsmati?

- Finna leiðir til að bæta starfið í skólanum, að gera gott skólastarf betra
- Athuga, á formlegan hátt, hvort áherslur í skólanámskrá nái fram að ganga í daglegu starfi skólans (náum við að gera það sem við viljum að gert sé í skólanum)
- Kanna hvort einhverjir kennsluhættir eru vænlegri en aðrir til að skila árangri
- Finna styrkleika og veikleika skólastarfsins
- Fá fram áherslur og væntingar nemenda, foreldra og starfsfólks til skólastarfsins
- Fá fram stöðu skólans í dag svo hægt sé að leggja grunn að framtíðarsýn skólans og byggja umbótaáætlun og endurmenntunaráætlun á því mati.

Val á matsaðferðum og matstækjum

Skólamat, matskerfi sem Sif Vígbórsdóttir og Valdimar Helgason hafa samið er það matstæki sem Öxarfjarðarskóli tók upp.

HUGMYNDIR AÐ UMBÓTAVERKEFNUM 2019-2020

Skerpa kennslufræðilegar áherslur

- Vinna heildstæðar áætlanir fyrir einstakar námsgreinar og námshópa. Skilgreina námsmarkmið og ákveða hvenær á námsferlinum þau eru tekin fyrir.
- Halda áfram vinnu við gerð kennsluáætlaða fyrir einstaka námshópa og nemendur.
- Halda áfram gerð námsvísa og annarra hjálpartækja sem auðvelda nemendum að hafa sjálfir yfirsýn yfir námsmarkmið og þau kennslugögn sem henta
- Skilgreina kosti samkennslu og hvernig við getum hagnýtt þá sem best

- Auka fjölbreytni kennsluaðferða
- Bæta miðlun reynslu og þekkingar innan kennarahópsins

Skilgreina framtíðarsýn okkar á skólastarfið

- Setja fram þau gildi sem skólastarf í Öxarfjarðarskóla byggir á
- Skilgreina sérstöðu skólans og starfsins - Hver er okkar sérstaða?
- Setja okkur einkunnarorð og hafa sýnileg í skólanum
- Setja fram sýn okkar á starfið í skólanum – Hvert viljum við stefna?

Vinna að námsmatsstefnu skólans

- Skilgreina betur á hverju námsmat í skólanum byggir
- Auka fjölbreytni í matsaðferðum og gera það einstaklingsmiðaðra
- Hvernig skilum við námsmati?

ENDURMENNTUNARÁÆTLUN 2019- 2020

Kennsluáætlanir, námsvísar, skólanámskrá og sjálfsmat setja mark sitt á skólaárið 2019-2020. Stefnt er á umhverfisverkefni.

Fámennir skólar - samkennsla

Þar sem skólinn er fámennur og samkennsla árganga er og verður mikil þarf stöðugt að efla færni kennara í því vandasama hlutverki að kenna tveimur til fjórum árgöngum í sömu kennslustofu á sama tíma. Kennarar skólans munu sækja námskeið um kennslufræði samkennslunnar eftir því sem þau bjóðast.

Gerð kennslu- og námsáætlana

Mikilvægt er að styrkja gerð kennslu- og námsáætlana í aldurs- og getublönduðum hópum, með áherslu á sveigjanlega kennsluhætti, einstaklinginn og uppeldi til ábyrgðar á eigin námsframvindu.

Jákvæður agi

Áfram verður unnið að Jákvæðum aga og skerpt á þeim gildum sem við höfum valið okkur.

Nýsköpun og frumkvöðlastarf

Stefnt er á að efla iðn-, verk- og tæknimennt m.a í samvinnu við Þekkingarnet Þingeyinga skólaárið 2019-2020. Í samstarfi við Atvinnuþróunarfélag Þingeyinga fékk Þekkingarnetið styrk frá Eyþingi til að skoða hvernig hægt er að efla tæknimennt í Þingeyjarsýslum með kaupum á snjallvagni og gefst Öxarfjarðarskóla kostur á að taka þátt í þessu verkefni. Stefnum á að koma okkur upp smiðju sem nemendur geta leitað í og komið hugmyndum í framkvæmd.

Námsmat

Þörf er á að yfirfara námsmat í skólanum og leita leiða til að byggja upp einstaklingsmiðað mat, þ.e. að meta nemendur meira út frá eigin forsendum og framförum. Áhugi er á því að taka upp taka upp leiðsagnarmat í Öxarfjarðarskóla og fara á námskeið í þeim efnum.

Mat á skólastarfinu

Í grunnskólalögum er kveðið á um að hver skóli skuli innleiða aðferðir til að meta skólastarfið. Skólamat Sifjar Vígbórsdóttur og og Valdimars Helgasonar varð fyrir valinu sem eitt af matstækjum Öxarfjarðarskóla. Lagðar eru kannanir fyrir nemendur og foreldra einu sinni á ári. Hægt er að nálgast niðurstöður kannananna á vefsíðu skólans í eldri fréttum. Stefnt er á þessar kannanir áfram en jafnaframt á endurskoðun spurningalista

Velliðan á vinnustað

Mikilvægt er að vinna að því að starfsfólki og nemendum skólans líði sem best á vinnustaðnum. Það eykur starfsgleðina og þar með starfsorkuna, en samkvæmt rannsóknunum fer þetta tvennt gjarnan saman.

Kennaranám/starfsmenntun

Öxarfjarðarskóli mun reyna að styðja þá kennara sem stunda kennaranám eins og frekast er unnt, enda er það ómetanlegt fyrir skólann að starfsmenn hans auki við menntun sína á þennan hátt. Sama máli gegnir um þá starfsmenn sem sækja sér viðbótarþekkingu með lengri eða skemmri námskeiðum. Samstarfsverkefni Öxarfjarðarskóla við Háskólann á Akureyri, **Byrjendalæsi**, er lokið en áfram unnið með það skipulega á yngsta stigi. Við stefnum á að vinna áfram með, **orð af orði**. Byrjendalæsi og orð af orði er mikilvægt að festa í sessi og auka með því orðaforða nemenda og lesskilning. **Lesskilning** þarf að efla með öllum tiltækum ráðum. Áfram þarf að vinna með **Jákvæðan aga** í því skyni að tileinka okkur skólastefnuna enn frekar. Þó gott sé að setja eitthvað nýtt inn er ekki síður mikilvægt að dýpka skilning á því sem komið er inn á borð skólans.

Öxarfjarðarskóli stefnir á að efla iðn-, verk- og tæknimennt m.a í samvinnu við Þekkingarnet Þingeyinga skólaárið 2019-2020. Í samstarfi við Atvinnuþróunarfélag Þingeyinga fékk Þekkingarnetið styrk frá Eyþingi til að skoða hvernig hægt er að efla tæknimennt í Þingeyjarsýslum með kaupum á snjallvagni. Gefst Öxarfjarðarskóla kostur á að taka þátt í þessu verkefni og efla um leið kennara á þessu sviði og gera þá færari um að kenna nemendum að umgangast tæknina með sköpun í huga.

SKIPULAG NÁMSHÓPA

Inngangur

Öxarfjarðarskóli stefnir á að skólaárið hefjist og ljúki með sundnámskeiðum ef nokkur kostur er. Meðan á sundnámskeiðum stendur er reynt að skapa svigrúm fyrir leikskólabörn að ná öryggi í vatninu með leiðsögn íþróttakennara og dyggum stuðningi foreldra og starfsmanna.

Almenn markmið

Markmið skólastarfsins er að stuðla að alhliða þroska og menntun nemenda og efla andlegt og líkamlegt heilbrigði þeirra. Skólinn leitast við að ná þessum markmiðum, meðal annars með því að:

- stuðla að almennri vellíðan barna í skólanum, þannig að þau öðlist þá tilfinningu að skólinn sé öruggur og hlýlegur samastaður í leik og starfi, en skilji jafnframt tilgang og nauðsyn reglna og góðra umgengnishátta.
- efla sjálfstraust og jákvæða sjálfsmynd nemenda.
- búa nemendum frjótt námsumhverfi sem hvetur þá til að afla sér þekkingar og leikni, til sjálfstæðra vinnubragða og ábyrgðar á eigin námi.
- örva sjálfstæða hugsun og temja nemendum að bera ábyrgð á eigin athöfnum og viðfangsefnum.
- glæða fróðleiksfýsn nemenda og hjálpa þeim að skilja og nota hugtök.
- örva ímyndunarafl nemenda og veita þeim tækifæri til að tjá sig á margvíslegan hátt; hlusta, meta, spyrja og taka gagnrýni.
- stuðla að jákvæðu viðhorfi til náms, þannig að nemendur kjósi að leggja rækt við það og það verði þeim uppspretta ánægju, vinnugleði og stolts yfir vel unnu verki.
- hlúa að hirðusemi, kurteislegri framkomu og tillitssemi við samnemendur, starfsmenn og gesti.

[*Aðalnámskrá grunnskóla, almennurhluti \(PDF skrá\):*](#)

Í Öxarfjarðarskóla er hver kennslustund ein klukkustund og er miðað við það í námsáætlunum.